

Հավելված

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի
2009թ. դեկտեմբերի 7 -ի N 1061-Ն հրամանի

**ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0207 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1.

**ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0207 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ»
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ**

1. Միջին մասնագիտական կրթության «Մասնագետ» որակավորման աստիճանի 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտությունը հաստատված է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտությունների ցանկերը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2000 թվականի մայիսի 18-ի N 242 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության մի շարք որոշումներ ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» N 73 - Ն որոշմանը:
2. ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության կողմից միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության համար մասնագիտացումներ չեն սահմանվել:
3. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած, պետական ամփոփիչ ատեստավորումն անցած շրջանավարտին շնորհվում է «Թարգմանիչ - գործավար» որակավորում:
4. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել հետևյալ ձևերով:
 - 1) առկա,
 - 2) հեռակա,
 - 3) դրսեկության (էքստեռնատ),
 - 4) հեռավար (դիստանցիոն):
5. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2006թ. հունվարի 12-ի N 73 - Ն որոշմանը սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.
 - 1) կրթության առկա ձևով
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 3 տարի
 - բ. հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով 4 տարի
 - 2) կրթության հեռակա ձևով
 - ա. միջնակարգ (լրիվ) կրթության հիմքով 4 տարի
 - 3) դրսեկության (էքստեռնատ) և հեռավար (դիստանցիոն) ձևերով ուսուցման տևողությունը համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հիմնական կրթական ծրագրերի

հեռավար (դիստանցիոն) և դրսեկությամբ (էքստեռնատով) ուսուցման կարգերը հաստատելու մասին» N 1028-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի որոշում է ուսումնական հաստատությունը:

6. Միջին մասնագիտական կրթության «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ժապալը 4032 ժամ է, առավելագույն ժապալը՝ 6804 ժամ: Հիմնական ընդհանուր կրթության հիմքով հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 52 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0207 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԳԵՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

7. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտությամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ գրադմունքները՝

- 1) կատարել գրավոր և բանավոր թարգմանություններ՝ ապահովելով բնագրի ոգու և ոճի հնարավորինս ճշգրիտ փոխանցումը,
- 2) կազմել փաստաթղթեր,
- 3) կազմակերպել փաստաթղթաշրջանառության գործընթացները,
- 4) ձևավորել գործ,
- 5) նախապատրաստել գործը արխիվ հանձնման,
- 6) կազմակերպել փաստաթղթերի արխիվային պահպանությունը,
- 7) իրականացնել կազմակերպության ղեկավարի կազմակերպական և տեխնիկատեղեկատվական աշխատանքները:

8. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտությամբ մասնագետի՝ գրադմունքների ոլորտում մասնագիտական պարտականություններն են.

- 1) կատարել գրավոր թարգմանություն մեկ լեզվից մյուսը՝ պահպանելով բնագրի ճիշտ նշանակությունը, ապահովելով արտահայտությունների, տերմինների, բնագրի ոգու և ոճի հնարավորինս ճշգրիտ փոխանցումը,
- 2) կատարել բանավոր թարգմանություն մեկ լեզվից մյուսը, հատկապես պաշտոնական հանդիպումների, խորհրդակցությունների, նիստերի և այդ կարգի այլ միջոցառումների ժամանակ, ապահովելով բնագրի ոգու և ոճի հնարավորինս ճշգրիտ փոխանցումը ,
- 3) կազմել փաստաթղթեր,
- 4) ընդունել և առաքել փաստաթղթեր,
- 5) գրանցել, որոշակել փաստաթղթերը, հանձնել ղեկավարին՝ մակագրման, ստորագրման կամ հաստատման,
- 6) կազմել պատասխան փաստաթղթերի նախագծերը, համաձայնեցնել ղեկավարի հետ և ներկայացնել ստորագրման,
- 7) փաստաթղթերը հանձնել կատարողներին և հետևել փաստաթղթերի կատարման ժամկետներին, հիշեցնել փաստաթղթի կատարման ժամկետի մասին,
- 8) ձևավորել գործ,
- 9) մշակել գործերի անվանացանկ ,
- 10) իրականացնել փաստաթղթերի փորձաքննության արժեքավորում և նախապատրաստել գործերը արխիվ հանձնման,

- 11) կազմակերպել այցելուների ընդունելություն, ծանոթանալ նրանց խնդիրներին և ընթացք տալ դրանց՝ իր իրավասության շրջանակներում, ուղղորդել համապատասխան ստորաբաժանումներ կամ ցուցակագրել դեկավարի ընդունելության համար,
- 12) ապահովել խորհրդակցությունների, ժողովների, հանդիպումների և այլ միջոցառումների անցկացումը, կազմել միջոցառման օրակարգը, մասնակիցների ցուցակը, դրանք համաձայնեցնել դեկավարի հետ, նախապատրաստել անհրաժեշտ փաստաթղթերը,
- 13) հաղորդակցման տարբեր միջոցներով մասնակիցներին տեղեկացնել հանդիպման օրը, ժամը, վայրը, նպատակը և քննարկվելիք հարցերի շրջանակը,
- 14) մասնակցել միջոցառումներին, արձանագրել դրանց ընթացքն ու արդյունքները,
- 15) կազմակերպել հեռախոսազանգերի կատարում և ընդունում,
- 16) ապահովել դեկավարին անհրաժեշտ տեղեկատվությամբ,
- 17) վարել հաստատությունը կադրերով համալրելու և աշխատակիցների աշխատանքային տեղափոխությունների և աշխատանքից արձակման գործընթացները, կազմել աշխատողների արձակուրդների ժամանակցույցը, հետևել դրա իրականացմանը և պատրաստել արձակուրդի հրամանները,
- 18) կազմակերպել աշխատողների գործուղումները,
- 19) կազմել դեկավարի աշխատանքային ժամանակացույցը, կատարել համապատասխան հիշեցումներ,
- 20) ապահովել դեկավարի աշխատատեղը գրասենյակային պիտույքներով, կազմտեխնիկայով և տեխնիկական այլ միջոցներով:

ԳԼՈՒԽ 3.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՐԱՍՑՆԵՐ ՄԻԶԻՆ ՍԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0207 «ԹԱՐԳԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՍԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳՈՐԾՈՒՄ

9. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) մասնագիտական գործունեության բնագավառի կարողություններն ու հմտությունները ձեռք բերելու համար պահանջվող ծավալով տեսական ու գործնական գիտելիքների յուրացում,
- 2) աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների և դեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողության ձևավորում,
- 3) ինչպես տիպական, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում մասնագիտական հարցերի լուծումների տարբերակներ առաջարկելու համար անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորում,
- 4) մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը որոշակի սոցիալական և էթիկական հարցերի հետ որպես մեկ ամբողջություն դիտարկելու, ակտիվ քաղաքացիական գիտակցության դրսնորման կարողության ձևավորում,
- 5) մասնագիտական գործունեության գործառնությունները կիրառվող նորմաների սահմաններում իրականացնելու հմտությունների ձևավորում,
- 6) ինքնազարգացման և մասնագիտական կատարելագործման նպատակով իր և աշխատակիցների ուսումնառության կարիքները գնահատելու, դրանք իրագործելու ուղիներն առաջարկելու կարողության ձևավորում,

- 7) մասնագիտական և ընդիհանուր բնույթի տեղեկատվության գոյություն ունեցող աղբյուրներից օգտվելու, անհրաժեշտ տեղեկատվությունը ծեռք բերելու կարողության ձևավորում,
- 8) աշխատանքային խմբի գործունեությունը կազմակերպելու, խմբի անդամներին ուղղորդելու, նրանց անհատական հնարավորությունները գնահատելու և արդյունավետ օգտագործելու հմտությունների զարգացում,
- 9) ընթացիկ մասնագիտական խմբիրների լուծման ժամանակ ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրարելու կարողությունների ձևավորում:

ԳԼՈՒԽ 4.

**ՊԱՐԱՆՁԵՐ 0207 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐՎԱՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴՐՈՒՅԹ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՑՆԻ ՆԿԱՏՄԱՐ**

10. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ընդիհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) ինանալ ՀՀ Սահմանադրության, տվյալ բնագավառի աշխատանքները, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթերթի հիմնական դրույթները,
- 2) տիրապետել հայոց լեզվին,
- 3) հաղորդակցվել երկու օտար լեզուներով,
- 4) պատկերացում ունենալ առողջ կենսակերպի մասին, տիրապետել ֆիզիկական կատարելագործման ունակություններին և հմտություններին,
- 5) դրսևորել ազգային և հանաշխարհային պատճության և նշակույթի որոշակի իմացություն,
- 6) պատկերացում ունենալ անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների մասին,
- 7) ինանալ հոգեբանության, միջանձնային փոխհարաբերությունների վարվելակերպի տարրերը,
- 8) ինանալ տնտեսագիտության տեսության հիմնադրույթները, մակրոտնտեսության և միկրոտնեսության օրենքները, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունները:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը մաթեմատիկական և ընդիհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում շրջանավարտի համար պետք է ապահովի՝

- 1) ծանոթ լինել էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախմնիրներին,
- 2) պատկերացում ունենալ արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետել արտակարգ իրավիճակներում գործելու սկզբունքներին, ծանոթ լինել փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառույցներին և փրկարարական տեխնիկային, կարողանալ օգտագործել անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը պետք է ըստ աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլների ապահովի շրջանավարտի կողմից առանցքային հմտություններին տիրապետում:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը շրջանավարտի համար պետք է ըստ աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլների ապահովի ընդիհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների ձեռքբերում:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՊԱՐԱՁԱՆԵՐ ՄԻԶԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 0207 «ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտությամբ մասնագետի պատրաստման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատություններում ուսումնական գործընթացն իրականացնում են մանկավարժական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի աշխատողները:

2) Հաստատության մանկավարժական աշխատողների կազմում ընդգրկվում են դասախոսներ, արտադրական ուսուցման վարպետներ: Դասախոսական անձնակազմի աշխատողները, որպես կանոն, պետք է ունենան իրենց կողմից ուսուցանվող դասընթացի գծով բարձրագույն մասնագիտական կրթություն: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները պարագող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

3) Ուսումնական պրակտիկան վարող արտադրական ուսուցման վարպետը կարող է ունենալ ինչպես բարձրագույն մասնագիտական, այնպես էլ միջին մասնագիտական կրթություն, մասնագիտական աշխատանքի փորձ: Առանձին մասնագիտությունների գծով ուսումնական պրակտիկան կամ նրա որոշակի մասերը կարող է վարել նաև արհեստագործական կրթություն և բավարար մասնագիտական որակավորում ունեցող արհեստավորը:

4) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացումը պետք է ապահովված լինի ուսանողի համար մատչելի տեղեկատվական նյութերով (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա), ինչն, ըստ բովանդակության պետք է համապատասխանի մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների լրիվ ցանկին: Այդ առարկաների և մոդուլների, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման բոլոր ձևերի գծով (տեսական, գործնական պարագաներների, ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաների, կուրսային և դիպլոմային աշխատանքների) պետք է առկա լինեն դասագրքեր, ուսումնամեթոդական, մեթոդական ձեռնարկներ, ուղեցույցեր, գործնական խաղերի սցենարներ, թեստային հանձնարարականների հավաքածուներ, ալգորիթմներ, մեթոդական մշակումներ, ցուցումներ, երաշխավորություններ, տեղեկատվական գրականություն, դիտողական նյութեր, ուսուցման տեխնիկական միջոցներ, ինչպես նաև միջամկյալ և ամփոփիչ ատեստավորման նյութեր:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական կարինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքների,
- բ. օտար լեզվի,
- գ. հումանիտար առարկաների,
- դ. գործառարության,
- ե. քաղաքաշտապանության և արտակարգ իրավիճակների,

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. անհատական համակարգիչների,
- բ. լինգվաֆոնային,
- գ. տեսասրահ:

3) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող կազմակերպությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կարիքնետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործառարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերազանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները:

2) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողի բեռնվածությունը պարտադիր լսարանային պարապմունքներով չպետք է գերազանցի շաբաթական 36 ժամը, ինչը նաև ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալն է, ընդ որում՝ նշված ծավալը չի ներառում նախասիրական առարկաների պարապմունքները, խորհրդատվությունները և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքները:

3) Ուսումնական խմբի համար սահմանվում են խորհրդատվության ժամեր յուրաքանչյուր ուսումնական տարում մինչև 100 ժամ:

4) Ուսումնական տարվա սկիզբը և ավարտը բոլոր կուրսերում որոշվում է ուսումնական պլաններով:

5) Նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (ոչ ավել, քան շաբաթական 4 ժամ առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

6) Հեռակա ձևով ուսուցման դեպքում ուսումնական տարվա ընթացքում դասախոսների հետ ուսանողների պարապմունքների ծավալը պետք է կազմի ոչ պակաս, քան 160 ժամ:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործառարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործառարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի որոշակի մասի ուսուցումն իրականացվում է ուսումնական (տեսական ուսուցման և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախավարտական պրակտիկաների ձևով: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները կատարելագործում են իրենց գործնական հմտությունները:

2) Պրակտիկայի տևողությունը սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով:

3) Պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները:

4) Պրակտիկաների անցկացումը վարում են արտադրական ուսուցման վարպետները, դասախոսները:

5) Ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում ու տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական, ուսումնա-արտադրական արհեստանոցներում, ուսումնական տնտեսություններում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև արտադրական կազմակերպություններում, հաստատություններում :

6) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու ընթացքում ուսանողների միջանկյալ և ամփոփիչ ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսուցման ընթացքը վերահսկելու և արդյունքների ձեռքբերումը գնահատելու նպատակով անց է կացվում ուսանողների միջանկյալ ատեստավորում, իսկ որակավորում շնորհելու համար՝ շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորում:

2) Միջանկյալ ատեստավորում կարող է անցկացվել ինչպես ուսումնական կիսամյակի ընթացքում այնպես էլ վերջում:

3) Ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ներառվող նյութի ծավալի և ժամկետների մասին:

4) Միջանկյալ ատեստավորման համար ընտրված ուսումնական նյութը չի կարող ավելին լինել երկու անընդմեջ կիսամյակների նյութից:

5) Շրջանավարտների պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով:

6) Պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա համոզվել սույն չափորոշչով 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության մասնագետի համար սահմանված պահանջներին շրջանավարտի համապատասխանության մեջ:

ԳԼՈՒԽ 6.

Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ ՊԱՐՁԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացվում է համաձայն այսուակ 3-ում բերված օրինակելի ուսումնական պլամի:

21. Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպությունը օրինակելի ուսումնական պլամը կիրառելիս՝

1) սույն չափորոշչով սահմանված օրինակելի ուսումնական պլամի հիման վրա կազմում և հաստատում է աշխատանքային ուսումնական պլամը,

2) աշխատանքային ուսումնական պլամը կազմելիս կարող է մինչև 5% չափով փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը,

- 3) կարող է փոփոխել առանձին առարկաների և մոդուլների ծրագրային նյութի բովանդակությունը 15%-ի սահմաններում՝ չփոփոխելով արդյունքները և կատարման չափանիշները,
- 4) առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշում է տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,
- 5) պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշում է ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,
- 6) մասնագիտական առարկաների և մոդուլների ուսումնական ծրագրերը կազմելիս հաշվի է առնում գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,
- 7) ընտրում է շրջանավարտների՝ սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերից մեկը:

Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիք	ՀՂԴ 4 - 09 - 001
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլը նախատեսված է այն անձանց համար, ովքեր կարիք ունեն զարգացնելու և ամրապնդելու հաղորդակցության իրենց ունակությունները: Մոդուլը կարելի է յուրացնել ոչ միայն մասնագիտական ուսումնառությանը զուգընթաց, այլև առանձին, քանի որ այն պարունակում է ընդհանուր կրթության և անձի զարգացման տարրեր: Ավարտելով այս մոդուլը ուսանողը ձեռք կրերի հաղորդակցության համար ենական նշանակություն ունեցող ունակություններ, ինքնավստահություն, որպեսզի կարողանա արդյունավետ և ակտիվ կերպով դրսնորվել աշխատանքային ու մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ինչպես նաև՝ անձնական կյանքում:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Սահմանել ուսումնառության անձնական նպատակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության անձնական նպատակները, բ. ճիշտ է պլանավորում և կիրառում ուսումնառության անձնական նպատակների ձեռքբերմանն ուղղված ուսումնառության գործընթացները, գ. ճիշտ է սահմանում ուսումնառության տարրեր եղանակները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Պարզ թեմաների և տեքստերի մասին կատարել բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդումներ:
Կատարման չափանիշներ	ա. օգտագործում է բանավոր և գրավոր խոսքի համապատասխան կառուցվածքը, բ. կատարված հաղորդումը պարունակում է պարզ տեղեկատվություն, կարծիքներ կամ գաղափարներ, գ. տեղեկատվության առանձնացում/ խմբավորումը նպատակային է կատարում, դ. հաղորդումը իրականացնում է՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և լսարանը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Նախաձեռնել, պահպանել, եզրիքակել երկխոսություններ և քննարկումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում «ակտիվ ունկնդրման» ժամանակ օգտագործվող հմտությունները (պարզաբանումներ ստանալու ձգտումը, գրառումներ կատարելը, ամփոփելը) բ. ազատ ձևով ձևակերպում, արտահայտում, պաշտպանում է իր գաղափարները, տեսակետներն ու կարծիքները, գ. ցուցաբերում է համոզելու հստակություն, դ. կատարում է ճիշտ ամփոփում (եզրափակում):
Ուսումնառության արդյունք 4	Մեկնարամել սխեմաներ, այլուսակներ, դիագրամաներ, քարտեզներ և նկարներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նախանշում սխեմաների այլուսակների, դիագրամների, քարտեզների և նկարների նշանակությունը և նրանց միջև եղած տարրերությունները, բ. մեկնարամնան համար օգտագործում է խոսքի համապատասխան կառուցվածք:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել փաստաթոքավորում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում տարրելով փաստաթոքերը ըստ նրանց նշանակության. բ. ճիշտ է նախանշում տարրեր փաստաթոքերի օգտագործման տեղը և դերը, գ. ճիշտ է կատարում տարրեր տեսակի տեղեկատվությունների փաստաթոքավորումը:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՍՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»

Մոդուլի դասիքը	ԱԱՕ 4- 09 – 001
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ձևավորել արտադրական կազմակերպություններում աշխատանքային անվտանգության պահպանման, աշխատանքի պաշտպանության միջոցառումների իրականացման և առաջին օգնության կազմակերպման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ աշխատանքի պաշտպանության իրավական և կազմակերպչական դրույթները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության վերաբերյալ իրավական ակտերը, բ.ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպություններում աշխատանքի պաշտպանության կազմակերպման ներքին նորմատիվային փաստաթղթերը, գ.ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների խախտման հետ կապված պատասխանատվությունը, դ.ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի պաշտպանության նորմերի և կանոնների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության ծերը և մեխանիզմները, ե.ճիշտ է ներկայացնում արտադրությունում դժբախտ դեպքերի և պատահարների հետաքննության, փաստաթղթավորման և հաշվառման կարգը, գ.ճիշտ է ներկայացնում արտադրության տարբեր մակարդակների դեկավարների պատասխանատվությունը աշխատանքի պաշտպանության նորմերի պահպանման վերաբերյալ :
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել անվտանգության տեխնիկայի նորմերը և կանոնները կազմակերպություններում, իիմնարկներում
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում սարքավորումների, մեխանիզմների, շահագործման անվտանգության տեխնիկայի հիմնական պահանջները բ.ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները և պաշտպանությունը, գ.ճիշտ է ներկայացնում հակարողեային պաշտպանության կանոնները, դ.ճիշտ է ներկայացնում ճնշման տակ աշխատող սարքավորումների և մեխանիզմների անվտանգ շահագործման կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ արտադրական սամհտարիայի և հիգիենայի պահանջները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում արտադրական սամհտարիայի և հիգիենայի հասկացությունները , բ.ճիշտ է ներկայացնում արտադրական միկրոկլիմայի նկատմամբ նորմատիվային պահանջները, գ.ճիշտ է ցուցադրում արտադրական աղմուկից և ցնցումներից պաշտպանվելու միջոցները , դ.ճիշտ է ներկայացնում արտադրական լուսավորվածությանը ներկայացվող պահանջները և նորմերը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ցուցադրում արհեստական շնչառության իրականացումը, բ.ճիշտ է ցուցադրում սրտի աշխատանքի վերականգնման իրականացումը, գ.ճիշտ է ցուցադրում արյան հոսքի դադարեցման իրականացումը և ճիշտ է դնում վիրակապ, դ.ճիշտ է վիրակապում կոտրվածքները, ե.ճիշտ է ցուցադրում այրվածքների դեպքում առաջին օգնության ցուցաբերումը, գ.ճիշտ է ցուցադրում էլեկտրահարման դեպքում առաջին օգնության իրականացումը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՍՎԱԾՈՒՄԸ՝ «ԸՂՋԱՆՈՒՐ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ»	
Մոդուլի դասիքը	ԸԱՀ 4 -09-001

Մոդուլի նպատակը	Սովորողին տալ գիտելիքեր աշխատանքային գործումներում հաջողության հասնելու նախապայմանների մասին, ինչպես նաև ձևավորել ցանկացած բնագավառում անհրաժեշտ աշխատանքային կուլտուրա և էթիկա դրսնորելու, դեկավարի և գործնկերների հետ արդյունավետ հարաբերվելու, առաջացած աշխատանքային խնդիրներն ընկալելու և համապատասխան լուծումներ տալու կարողություններ:	
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ	
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:	
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողական յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:	
Ուսումնառության արդյունք 1	Տիրապետել աշխատանքի տեղավորվելու կարողությունների Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է շարադրում գործող աշխատանքային օրենսգրքի անհրաժեշտ դրույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի որոնման ժամանակակից միջոցները և տեխնոլոգիաները, աշխատանքի ընդունվելու և աշխատանքից ազատվելու համար անհրաժեշտ բոլոր գործները, գ. ճիշտ է կազմում գրավոր ինքնակենսագրություն (CV), դ. ճիշտ և մանրամասն բանավոր ներկայացնում է իր կենսագրությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Դրսնորել անհրաժեշտ վերաբերմունք աշխատանքի և աշխատավայրի նկատմամբ	
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի և շրջապատի նկատմամբ դրական տրամադրվելու կարողությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերներների նկատմամբ հարգալից վերաբերմունքի և արդյունավետորեն հարաբերվելու օրինակներ, գ. առաջարկված իրավիճակում ցուցաբերում է պատասխանատվության դրսերումներ, դ. ցուցաբերում է գործնկերոջը և դեկավարին ուշադիր լսելու և հասկանալու դրսնորումներ:	
Ուսումնառության արդյունք 3.	Տիրապետել աշխատանքի կուլտուրային և էթիկային, արդյունավետ աշխատել թիմում	
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության նպատակները, արժեքները և կիրառվող ընդհանուր աշխատանքային մեթոդները, աշխատանքային և միջամտնային հարաբերությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային աշխատանքի հիմնական սկզբունքները, գ. ճիշտ է ներկայացնում թիմային խնդիրների լուծման մեթոդները, դ. թիմային աշխատանքի առաջարկված իրավիճակում դրևորում է անհրաժեշտ վարքագիծ ցուցաբերելով փոխօգնություն, համբերատարություն, նվիրվածություն աշխատանքին և ընկերներին, ե. ճիշտ վերաբերմունք է դրսնորում և հարգալից է կոնֆլիկտային գործնկերների նկատմամբ, գ. առաջարկում է խնդրի ճիշտ լուծումներ առաջարկված պրոբլեմային իրավիճակում:	
Ուսումնառության արդյունք 4.	Իմանալ աշխատանքում հաջողության հասնելու նախապայմանները և պատշաճ հարաբերվի դեկավարի հետ	
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում աշխատանքային կարգապահության և ծշտապահության կարևորությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում դեկավարի հետ հարաբերվելու ձևերը, իր և դեկավարի իրավունքներն ու պարտականությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի արդյունավետության ու որակի ապահովման ընդհանուր սկզբունքները:	
Ուսումնառության արդյունք 5.	Դրսնորել ըննադատական մտածողություն	
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գնահատում տեղեկատվության հուսալիության և զգացմունքայնության աստիճանը, բ. ստացած տեղեկատվությունը ճիշտ և արդյունավետորեն համադրում է առկա գիտելիքների հետ, գ. իրականացնում է կառուցողական քննադատության կարևորությունը:	
Ուսումնառության արդյունք 6.	Կառավարել սրբեսր և ժամանակը, լուծել պրոբլեմներ և կոնֆլիկտներ	

Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում սրբեսի կանխարգելման և անխուսափելի սրբեսին դիմակայելու մեթոդները, բ.ճիշտ է կազմում իր աշխատաքնային պլանը (պայմանական աշխատանքային պլան), գ.ճիշտ է ներկայացնում ժամանակի արդյունավետ օգտագործման միջոցները, դ.բացահայտում է և ճիշտ է սահմանում պրոբլեմը տրված իրավիճակում, ե.ճիշտ է վերլուծում պրոբլեմը, տալիս է լուծման ճիշտ տարբերակ և գնահատում արդյունքը, զ.բացահայտում է ցանկացած կոնֆլիկտի պատճառները, է.ճիշտ է ներկայացնում կոնֆլիկտի կանխարգելման եղանակները, կարողանում է դրանց տալ արագ ու արդյունավետ լուծումներ:
----------------------------	--

Այլուսակ 2

Միջին մասնագիտական կրթության 0207 «Թարգմանություն և գործավարություն» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր նաև մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ԵՐԿՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ»

Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 001
Մողուլի նպատակը	Ուսանողներին տալ գիտելիքներ ուսումնասիրվող լեզվի աշխարհագրության, պատմության, հասարակական և մշակութային առանձնահատկությունների, սովորույթների, ավանդույթների և կենցաղի մասին, հաղորդվող տեղեկատվությանը զուգահեռ սովորողի մոտ ծևավորել համեմատելու, վերլուծելու, ներկայացնելու կարողությունները: Ավարտելով մոդուլը՝ ուսանողը կարողանա օտար լեզվով ներկայացնել տվյալ երկրի յուրահատկությունները, առօրյան, նաև պետական կառուցվածքը, քաղաքական համակարգը, պետական կրոնները, մշակութային կյանքը և արժեքները:
Մողուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պատմական առանձքները, լեզուն և զարգացման փուլերը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի մասին առաջին հիշատակումները, բ.ճիշտ է ներկայացում կարևոր պատմական իրադարձությունները, գ.ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի լեզուն, նրա զարգացումը և գրավոր խոսքի ստեղծման առաջին հիշատակումները, դ.ճիշտ է ներկայացնում երկրի պետական խորհրդանիշները, ե.համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի աշխարհագրական դիրքը, վարչական դիրքը, քարչական բաժանումը և բնակչությունը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի աշխարհագրական դիրքը (քաղաքացուցիչ և հարևան երկրները), վարչական բաժանումը, բ.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի աշխարհագրական դիրքի ազդեցությունը երկրի տնտեսության վրա, գ.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի բնակչության պայմանները (գետերը, լեռները), բուսական աշխարհը, դ.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի բնակչության կազմը, կենսամակարդակը, խոտությունը, եթոն-լեզվական առանձնահատկությունները, ե.համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒսումնառության արդյունք 3.	Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի կրթական համակարգը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի կրթական համակարգը, դրա առանձնահատկությունները, բ.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի միջնակարգ կրթական համակարգը,

	<p>գ.ճիշտ է ներկայացում տվյալ երկրի մասնագիտական կրթության և ուսուցման համակարգը, դ.ճիշտ է ներկայացնում հայտնի համալսարանները, ե.ճիշտ է ներկայացում մասնավոր կրթական համակարգի առանձնահատկությունները, զ.համեմատում է իր երկրի հետ:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4.	Ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի պետական կառուցվածքը՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում իշխանությունների բաժանման սկզբունքները, նրանց ներքին կառուցվածքները, գործառույթները, բ.ճիշտ է ներկայացնում ընտրական կարգը, գ.ճիշտ է նշում և ներկայացնում քաղաքական կուսակցությունները, նրանց ծրագրերի առանցքային կողմները դ.համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի մշակութային արժեքների, հիմնական տեսարժան վայրերը, խոշոր քաղաքները՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է նշում և ներկայացնում տվյալ երկրի խոշոր քաղաքները, նրանց պատմական և տնտեսական արժեքները, բ.ճիշտ է ներկայացնում տվյալ քաղաքների հիմնական տեսարժան վայրերը՝ նշելով նրանց պատմությունը և մշակութային արժեքները, զ.համեմատում է իր երկրի հետ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Նշել և ներկայացնել ուսումնասիրվող օտար լեզվի երկրի ազգային տոնները, ծեսերը, ավանդույթները՝ համեմատելով իր երկրի հետ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի ազգային տոնները, ծեսերն ու ավանդույթները, բ.ճիշտ է ներկայացնում տվյալ երկրի կրոնը և եկեղեցական տոնները, զ.համեմատում է իր երկրի հետ:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԼԵԶՈՒՆ ՈՐՊԵՍ ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՄԱՆ ԱՌԱՐԿԱ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 002
Մոդուլի նպատակը	Սովորողին տալ գիտելիքներ լեզվի, դրա հատկանիշների և գործառույթների, ինչպես նաև լեզվի բնույթի, ծագման, զարգացման, ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումների վերաբերյալ:
Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի այսպիսումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Իմանալ լեզվի հիմնական հատկանիշները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է որոշում տվյալ լեզվի բնույթը, բ.ճիշտ է ներկայացնում լեզվի երկկողմանի միավորներն իբրև արտահայտության և բովանդակության տարբեր բարդություն ունեցող միասնություններ, գ.ճիշտ է ներկայացնում հաղորդակցման ակտի թեմա-ռեմատիկ հորինվածքը, դ.ճիշտ է ներկայացնում լեզվի դերակատարությունները հասարակության կյամրում:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Իմանալ լեզվի ծագումը և զարգացումը
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում լեզվուների ծագման հիմնական տեսությունները, լուսաբանում է լեզվի ծագման խնդիրը լեզվաբանական գիտության վերջին նվաճումների լույսի տակ, ճիշտ է խմբավորում դրանք բնական և հասարակական կոչված խնդրերուն, բ.ճիշտ է ներկայացնում լեզվի զարգացման պարզագույն ըմբռնումներն ու դրանց ժամանակակից մեկնաբանությունները, շարժման և դադարի, էներգիայի և էրգոնի, սինխրոնիայի և դիախրոնիայի հետ դրա կապը, գ.ճիշտ է տարբերակում լեզվի զարգացման ներքին և արտաքին դրոիչները, դ.ճիշտ է ներկայացնում հիմն հույների ֆյուսեյ և թեսեյ տեսություններն իրի և անվան կապի մասին:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Իմանալ լեզուների ծագումնաբանական և տիպաբանական դասակարգումները, դրանց ընդհանրությունները և տարբերությունները

Կատարման չափանիշներ	ա. Ծիշտ է ներկայացնում լեզվաընտանիք, լեզվաճյուղ, հեռու և մոտիկ ցեղակցության լեզուներ, նախայեզու, քույր և եղբայր լեզուներ հասկացությունները հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի նյութի հիման վրա, բ. Ծիշտ է ներկայացնում լեզուների ձևաբանական դասակարգումը, տիպերը, ընդհանրություններն ու տարբերությունները, գ. Ծիշտ է ներկայացնում լեզուների տիպաբանական դասակարգումը նախնական պարզագույն վիճակից մինչև ժամանակակից տիպաբանական համակարգը, դ. Ծիշտ է տարբերակում լեզվաընտանիքի և լեզվանիության առանձնահատկությունները:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Իմանալ լեզու, բարբառ և ժարգոն հասկացությունները, դրանց ընդհանրություններն ու տարբերությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. Ծիշտ է ներկայացնում աշխարհի լեզվական քարտեզը, բ. Ծիշտ է ներկայացնում լեզվի հատկանիշներն ու սահմանումները, գ. Ծիշտ է ներկայացնում լեզու – լեզու, լեզու - բարբառ , բարբառ - բարբառ զուգահեռները, դ. Ծիշտ է ներկայացնում մասնագիտական լեզու – համաժողովրդական լեզու ոլորտների ընդհանրություններն ու տարբերությունները, ե. Ծիշտ է ներկայացնում բառապաշտ, եզրութապաշտ, անվանակարգ ոլորտների ընդհանրություններն ու տարբերությունները:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԼԵԶՈՒ ՈՐՊԵՍ ԼԵԶՈՒՆԵՐ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՂ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԿԱՐԳ»	
Սողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 003
Սողուլի նպատակը	Սովորողին տալ գիտելիքներ լեզվաբանություն մակրոգիտության, դրա տեղի և դերի մասին՝ բոլոր, հատկապես հասարակական գիտությունների շարքում:
Սողուլի տևողությունը	18 ժամ
Սուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-002 մոդուլը:
Սողուլի գնահատման կարգը	Սողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Իմանալ պատմահամեմատական լեզվաբանությունը որպես գիտական լեզվաբանության առաջին ճյուղ և պատմահամեմատական մեթոդի տեսական և գործնական սկզբունքները
Կատարման չափանիշներ	ա. Ծիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական լեզվաբանության ստեղծման նախադրյալները, բ. Ծիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական լեզվաբանության հիմնադիրներին և առաջին գիտական լեզվաբանության ձևաբանության ընթացքը, գ. Ծիշտ է ներկայացնում լեզուների ցեղակցության գաղափարը գիտականորեն հիմնավորող առաջին ներկայացուցիչների գործունեությունը հնդեվրոպական լեզուների ոլորտում, դ. Ծիշտ է ներկայացնում պատմահամեմատական մեթոդի տեսական և գործնական սկզբունքները, ե. Ծիշտ է ներկայացնում լեզուների ծագումնաբանական դասակարգման էլելրյունն ու ընթացակարգը:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Իմանալ «ընդհանուր լեզվաբանություն» գիտաճյուղը, «ընդհանուր համեմատությունների մեթոդը» և առնչությունը «մասնավոր լեզվաբանություն» գիտաճյուղին ու նրա ուսումնասիրության մեթոդներին
Կատարման չափանիշներ	ա. Ծիշտ է ներկայացնում ընդհանուր լեզվաբանության հիմնական հասկացությունները, բ. Ծիշտ է տարբերակում անհատի լեզու, ազգային լեզու և համամարդկային լեզու հասկացությունները և ներկայացնում դրանց ընդհանուր կապերը, գ. Ծիշտ է ներկայացնում ընդհանուր համեմատությունների մեթոդի սկզբունքները, դ. Լեզվից վերցված պարզագույն օրինակների վրա ծիշտ է ցուցադրում ազգային լեզվի (քերականության) և մտածողության փոխազդեցությունն ու պատմական փոխապայմանավորվածությունն, ե. Ծիշտ է ներկայացնում մասնավոր լեզվաբանության նպատակը, խնդիրները և հիմնական հասկացությունները, զ. Ծիշտ է տարբերակում մասնավոր լեզվաբանության գիտական և

	նորմատիվ քերականությունների խնդիրներն ու նպատակները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Իմանալ լեզվաբանական աշխարհագրություն գիտաճյուղը և նրա ուսումնասիրության մեթոդը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում աշխարհագրական լեզվաբանության զարգացման նախադրյալները, բ. ճիշտ է ներկայացնում բարբառների գիտական ուսումնասիրության անհրաժեշտությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում բարբառների գիտական ուսումնասիրության մեթոդները, դ. ճիշտ է բացատրում, որ բարբառները նույնքան իին են, որքան նախալեզուները:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Իմանալ «սոցիոլոգիզմ» ուղղությունը, դրա ժնկի և Փարիզի դպրոցները, Ֆ. որ Սոյսուրի երկատումները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում սոցիոլոգիզմի առաջացման պատմական նախադրյալները, բ. ճիշտ է ներկայացնում Ֆ. որ Սոյսուրի ծառայությունները պատմահամեմատական լեզվաբանության ոլորտում և նոր լեզվաբանական հիմնադրման գործում, գ. ճիշտ է ներկայացնում Սոյսուրի լեզվաբանական տեսության կառույցը որպես երկատումների համակարգ, դ. ճիշտ է ներկայացնում Սոյսուրի տեսության զարգացումը ժնկի և Փարիզի դպրոցների նրա աշակերտների և համախոհների կողմից, ե. ճիշտ է ներկայացնում սոցիոլոգիզմի ազդեցությունը նկարագրական կառուցվածքային լեզվաբանության ձևավորման, զարգացման և տարածման գործում:
ՈՒսումնառության արդյունք 5	Իմանալ «կառուցվածքային լեզվաբանություն» ուղղությունը և դրա չեխական, դանիական, ամերիկյան, լոնդոնյան և խորհրդային դպրոցները, դրանց բերած մեթոդական նորությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում չեխական ֆունկցիոնալ կառուցվածքային լեզվաբանական դպրոցը և նրա բերած գիտական-մեթոդական նորությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում Կոպենհագենի համալսարանի կառուցվածքային լեզվաբանական գլուխատիկա դպրոցը իբրև ունիվերսալ քերականություն, գ. ճիշտ է ներկայացնում ամերիկյան Յելլում և Մասաչուսեթս նահանգում ձևավորված կառուցվածքային լեզվաբանական դպրոցներն ու նրանց բերած գիտական-մեթոդական նորությունները, դ. ճիշտ է ներկայացնում խորհրդային և հայկական կառուցվածքաբանական դպրոցները և նրանց դեմ մղվող պայքարը, ե. ճիշտ է ներկայացնում կառուցվածքային լեզվաբանության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ՝ «ԼԵԶՎԻ ՀԱՍՏԱԿՐԳԸ ԵՎ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 004
Մոդուլի նպատակը	Սովորողին տալ գիտելիք լեզվի երկու գոյաձևերի՝ իբրև համակարգ և կառուցվածք, նրանց փոխակերպումների, միավորների և նրանց միջև գործող հարաբերությունների, որոնց գործարկումով հնարավոր է դաշնուն կատարել հասարակության հանար լեզվի կարևորագույն դերի՝ հաղորդակցման մասին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-002, ԹՐԳՐԾ 4-09-003 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Տարբերել «լեզվի համակարգ» և «լեզվի կառուցվածք» հասկացությունները, իմանալ «լեզու» և «լեզվաբանություն» հասկացությունների բաղադրիչների հարաբերությունները՝ որպես լեզվի կառուցվածքային մակարդակներ և լեզվաբանության բաժիններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի մակրոհամակարգ» հասկացությունը՝ որպես միկրոհամակարգերի համակարգ, բ. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի կառուցվածք» հասկացությունը՝ որպես լեզվական մակարդակների ենթադասություն, գ. ճիշտ է ներկայացնում «լեզվի մակարդակ» և «լեզվաբանության

	բաժիններ» հարաբերակցությունը, դ.ճիշտ է ներկայացնում լեզվի նակարդակները դրանց միավորներն ու նրանց միջև գործող հարաբերությունները սահմանելու ընթացակարգը, ե.ճիշտ է ներկայացնում լեզվաբանության բաժիններն ու ենթաբաժինները:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Ինանալ «լեզվի հնչութային նակարդակ» և «հնչունաբանություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում հնչութային նակարդակի միավորների ինտեգրալ հատկանիշները, միավորների բնութագրերը, բ.ճիշտ է ներկայացնում հնչույթ-հնչյուն տարրերակումը, հնչույթի սահմանումները, տարրերակիչ հատկանիշն իբրև լեզվի արտահայտության պլանի նվազագույն միավոր և հնչութային համակարգերի առանձնահատկությունները, գ.ճիշտ է ներկայացնում հնչյունների ֆիզիկական և ֆիզիոլոգիական հատկանիշներն ու դրանց բնութագրերը, դ.ճիշտ է դասակարգում բառերի հնչունային շղթայում կատարվող պատճական փոփոխությունները, ե.ճիշտ է ներկայացնում հնչյունաբանության ենթաբաժինները և դրանց ուսումնասիրության առարկան, գ.ճիշտ է ներկայացնում գրի ծագման, զարգացման և միմյանց փոխարինող տեսակների առանձնահատկությունները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Ինանալ «լեզվի ձևութային նակարդակ» և «ձևաբանություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը և քերականական կարգի կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում լեզվի ձևութեային սահմանումը, տեսակների սահմանազատում՝ ըստ արտահայտած իմաստի տիպերի և ըստ բառի կազմում գրաված դիրքի, բ.ճիշտ է ներկայացնում օբյեկտիվ իրականության լեզվական արտացոլման իմաստաբանական նակարդակները՝ ըստ փաստերի ընդհանրացման ու վերացարկման աստիճանների, գ.ճիշտ է ներկայացնում արմատական ձևութեային ձևահմաստային և գործառական առանձնահատկությունները, դ.ճիշտ է ներկայացնում բառակազմական/ածանցական ձևութեային ձևահմաստային և գործառական առանձնահատկությունները, ե.ճիշտ է ներկայացնում վերաբերական ձևութեային ձևահմաստային և գործառական առանձնահատկությունները, գ.ճիշտ է ներկայացնում «քերականական կարգ», «քերականական իմաստ» և «քերականական արտահայտության միջոցներ» հասկացություններն ու նրանց հետ կապված հասկացական ապարատը, է.ճիշտ է ներկայացնում քերականական իմաստների արտահայտության քերականական տեխնիկաները:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Ինանալ «լեզվի նշանային նակարդակ» և «բառագիտություն (նշանագիտություն)» հասկացությունների հարաբերակցությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է տալիս բառույթի սահմանումն իբրև լեզվական նշան, դրա հետ կապված սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ դժվարությունները, բ.ճիշտ է ներկայացնում բառի ստուգաբանական և ըստ ներքին ձևի վերլուծության օրինաչփությունները, գ.ճիշտ է ներկայացնում բառիմաստի բաղադրիչները, բառույթի բառակազմական և իմաստակազմական կաղապարները, սուբյեկտիվ և օբյեկտիվ, ուղիղ և փոխարերական իմաստները բառույթում, սեմա, սեմեմա, սեմանտեմա հասկացությունները, դ.ճիշտ է ներկայացնում լեզվի կայուն բառակապակցությունների/դարձվածքների տեսակները, իմաստային դաշտերը, բառզմանական համարժեքների ստացման ուղիները, ե.ճիշտ է ներկայացնում բառապաշարի տարբեր դասակարգումները, բառարաններում գրառման տեխնոլոգիան, բառարանների տեսակները, գ.ճիշտ է ներկայացնում բառույթի ուսումնասիրությամբ զբաղվող բաժինները:
ՈՒսումնառության արդյունք 5	Ինանալ «լեզվի ստորոգական նակարդակ» և «շարահյուսություն» հասկացությունների հարաբերակցությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում ստորոգական նակարդակի միավորների ընդհանուր բնութագրիը, բ.ճիշտ է ներկայացնում շարույթը իբրև ստորոգական նակարդակի նվազագույն միավոր, շարույթի տեսակները լեզուներում,

	<p>միահիմքությունը և բազմահիմքությունը, գ.ճիշտ է ներկայացնում բառակապակցությունն ու դերբայական դարձվածն իրեն ստորոգական նախադասկի միավորներ, դ.ճիշտ է ներկայացնում նախադասությունն իրեն ստորոգական մակարդակի և լեզվի գերագույն միավոր, նախադասության հիմնական հատկանիշները, ե.ճիշտ է ներկայացնում խոսողի վերաբերմունքի դրսնորման լեզվական ձևերը, գ.ճիշտ է ներկայացնում շարահյուսական արտահայտության միջոցները:</p>
--	--

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՍՎԱԾՈՒՄԸ՝ «ՀԱԶՈՐԴԱԿՑԱԿԱՆ ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ ԵՐԿՐՈՌԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ»

Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 005
Մողուլի նպատակը	<p>Զարգացնել սովորողների բանավոր կապակցված խոսրի հմտությունները՝ ուշադրություն դարձնելով արտասանական հմտությունների զարգացմանը, զարգացնել գրավոր խոսրի հմտությունները՝ յուրացնելով տվյալ լեզվի ուղղագրական և քերականական տարրական կանոնները: Մողուլի ընթացքում ուսանողը կսովորի գրել կարծ կապակցված տեքստեր իրեն հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով, ձեռք կբերի բառապաշար, որը հնարավորություն կտա նրան տալ մարդկանց, կենցաղային կամ աշխատանքային գործունեության, նախընտրությունների պարզ նկարագրություն՝ որպես հասարակ արտահայտությունների կամ նախադասությունների հակիրծ շարք:</p> <p>Ավարտելով այս մողուլը՝ ուսանողը կկարողանա օգտագործել պարզ նկարագրական լեզու, որպեսզի համեմատի առարկաներն ու անձնական իրերը, տալ իրադարձությունների և գործունեությունների կարծ, պարզ և հստակ նկարագրություն, գրել կապակցված պարզ տեքստեր:</p>
Մողուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒԽՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Տիրապետել մողուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարին և նկարագրել մարդկանց, շրջապատը, աշխատանքային կամ ուսումնական փորձառությունը, վարել կարծ երկխոսություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. թարգմանում է մողուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարով կազմված նախադասություններ և արտահայտություններ օտար լեզվից նայելով լեզու և հակառակը,</p> <p>բ. նկարագրում է շրջակա միջավայրից վերցրած որևէ առարկա կամ երևույթ կամ ինչ-որ մարդու,</p> <p>գ. վարում է կարծ երկխոսություն՝ օգտագործելով խոսքային էթիկետի հիմնական արտահայտությունները:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Տալ իրադարձությունների և գործունեության կարծ և հստակ նկարագրություն
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. նկարագրում է առօրյա կյանքում տեղի ունեցող պատկերված կամ նկարում տեղի ունեցող իրադարձությունը,</p> <p>բ. պատճում է իր աշխատելու կամ սովորելու պայմանների, առօրյա գործունեության մասին:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Պատմել մողուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարի ծավալը չգերազանցող ոչ մեծ ծավալի տեքստ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. պատճում է առաջարկված պարզ տեքստը,</p> <p>բ. պատասխանում է տեքստի բովանդակության ուղղված հարցերին,</p> <p>գ. նկարագրում է հերոսներից մեկին կամ տեքստում առկա որևէ երևույթ կամ իրադարձություն:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4.	Գրել կապակցված տեքստեր հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով՝ շաղկապելով, կարծ, անջատ տարրերի շարքն ու դրանք ներկայացնել գծային հաջորդականությամբ
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. առաջարկված թեմայում կարողանում է գրել տեքստ,</p> <p>բ. տեքստը կապակցված է և ներկայացված է գծային հաջորդականությամբ:</p>
ՈՒԽՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5.	Գրել հաղորդումներ կուտակած փորձի վերաբերյալ՝ նկարագրելով

	զգացմունքներն ու վերաբերմունքը պարզ կապակցված տերստով
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է կարծ շարադրել իր հետ կատարված իրադարձությունը, բ. շարադրանքում արտահայտում է իր զգացմունքներն ու վերաբերմունքը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԲԱՆԱԿՈՐ ԵՎ ԳՐԱՎՈՐ ՀԱՌՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԴՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-006
Մողուլի նպատակը	<p>Զարգացնել սովորողների բանավոր կապակցված խոսքի հմտությունները՝ ուշադրություն դարձնելով արտասանական հմտությունների զարգացմանը, զարգացնել գրավոր խոսքի հմտությունները՝ յուրացնելով տվյալ լեզվի ուղղագրական քերականական հիմնական կանոնները, Մողուլի ընթացքում ուսանողը ծեռք կրերի համապատասխան բառապաշար, դարձվածքային միավորներ և արտահայտություններ, ինչը նրան հնարավորություն կտա մանրամասն նկարագրել ընդարձակ թեմաներ, որոնք մտնում են իր հետաքրքրությունների շրջանակների մեջ, բացատրել իր տեսակետը քննարկվող թեմայի վերաբերյալ՝ ներկայացնելով դրա դրական և բացասական կողմերը: Կսովորի գրել զանազան թեմաների շուրջ պարզ տեքստեր՝ զուգադրելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղաքացիությունների ու փաստերը, ինչպես նաև կարծ բայց հիմնավոր հաշվետվություն կամ շարադրանք՝ ներկայացնելով տարբեր տեսակետների թեր և դեմ կողմերը և բացատրելով դրանք, գրել անձնական նամակներ՝ տրամադրելով նորություններ և արտահայտելով իր մտքերը:</p> <p>Ավարտելով այս մողուլը՝ ուսանողը կկարողանա մասնակցել քննարկումների՝ արտահայտելով և հիմնավորելով իր կարծիքը, սահուն և կապակցված ներկայացնել կարդացած տեքստի կամ պատմվածքի բովանդակությունը, յուրացրած բառապաշարի շրջանակներում, գրել իր բնագավառին վերաբերող պարզ տեքստեր, հաշվետվություններ և անձնական բնույթի նամակներ:</p>
Մողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելու համար սովորող պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-005 մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի պահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Տիրապետել մողուլի շրջանակներում սահմանված բառապաշարին և մանրամասն նկարագրել ընդարձակ թեմաներ, որոնք մտնում են իր հետաքրքրությունների շրջանակների մեջ
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է տալ առաջարկված թեմայի մանրամասն նկարագրությունը, բ. նկարագրությունը կատարում է մողուլի շրջանակներում ծեռք բերված բառապաշարի հիման վրա:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Բացատրել իր տեսակետը քննարկվող թեմայի վերաբերյալ՝ ներկայացնելով դրա դրական և բացասական կողմերը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է արտահայտել սեփական կարծիքը՝ հիմնվելով ընթերցված կամ ունկնդրած տեքստի վրա, բ. նշում է քննարկվող նյութի դրական և բացասական կողմերը և հիմնավորում դրանք:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Վերարտադրել կարդացած տեքստը կամ պատմվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է սահուն և կապակցված ներկայացնել կարդացած տեքստը կամ պատմվածքը՝ օգտագործելով մողուլի շրջանակներում յուրացրած բառապաշարը, բ. կարողանում է պատասխանել տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Գրել բնագավառին վերաբերող տարբեր թեմաների շուրջ պարզ տեքստեր՝ զուգադրելով և գնահատելով տարբեր աղբյուրներից քաղաքացիությունների ու փաստերը
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջարկված թեմայի շուրջ գրում է ոչ մեծ ծավալի կապակցված տեքստ, բ. օգտագործում է մողուլի շրջանակներում յուրացրած բառապաշարը և քերականական կառույցները:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Գրել իիմնավոր հաշվետվություն կամ շարադրանք՝ ներկայացնելով տարբեր տեսակետների թեր և դեմ կողմերը և բացատրել դրանք
Կատարման չափանիշներ	ա.գրում է իիմնավոր հաշվետվություն կամ շարադրանք՝ ներկայացնելով և բացատրելով որևէ տեսակետի թեր և դեմ կողմերը, բ.շարադրանքում թույլ է տալիս քերականական և ուղղագրական սխալների նվազագույն քանակ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Գրել անձնական նամակներ՝ տրամադրելով նորություններ և արտահայտելով մտքեր
Կատարման չափանիշներ	ա.գրում է անձնական բնույթի նամակ առաջադրված թեմայով, բ.նամակում արտահայտում է սեփական մտքերը, գ.թույլ է տալիս ուղղագրական և քերականական սխալների նվազագույն քանակ:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՏԵԶՍՏԵՐԻ ԿԱԶՄՍԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՐՏԱՊՐՄԱՆ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎՈՎ»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-007
Մողուլի նպատակը	Զարգացնել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի հմտությունները այն չափով, որպեսզի վերջինս կարողանա տալ բարդ առարկաների և երևոյնների պարզ և մանրամասն նկարագրություն, պատմել պատմվածքներ՝ անրադառնալով նաև ենթաբենաներին, բերել փաստարկներ և օրինակներ, վարել առօրյա և գործնական ոլորտի գրույցներ և անկաշկան պատասխանել զրուցակցի դիտողություններին, գրել իր բնագավառին վերաբերող միջին բարդության տեքստեր՝ մասամբ ծավալելով տեսակետները, գրել անձնական բնույթի նամակներ՝ արտահայտելով/նկարագրելով զգացմունքներն ու շեշտելով իրադարձության նշանակությունը, նեկանարանել նամակակցի հաղորդաժ նորություններն ու տեսակետները: Ավարտելով այս մողուլը ուսանողը կկարողանա վարել անձնական բնույթի գրույց, ներայացնել ընդհանուր թեմաներ ընդգրկող նյութեր, արտահայտել տեսակետներ, գրել մասնագիտական միջին բարդության տեքստեր, անձնական ոչ ծավալուն նամակներ, ինչպես նաև պատասխանել նմանատիպ նամակների:
Մողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելու համար սովորող պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-005, ԹՐԳՐԾ 4-09-006 մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ներկայացնել կարծ նախապես պատրաստված նյութեր
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ներկայացնել նախապես պատրաստված նյութը, բ. ներկայացված նյութում առկա են մողուլի շրջանակներում յուրացրած հատուկ բառապաշարը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Շարադրել և վերաբերել միջին բարդության տեքստի բռվանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է սահուն և կապակցված ներկայացնել կարդացած միջին բարդության տեքստը՝ օգտագործելով մողուլի շրջանակներում յուրացրած հատուկ բառապաշարը, բ. կարողանում է թեմայի շուրջ վարել ոչ բարդ գրույց, գ. սպառչ պատասխանում է թեմայի շուրջ ծավալվող հարցերին, դ. կարողանում է տալ սեփական հարցադրումները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Գրել մասնագիտական թեմաների մասին միջին բարդության տեքստեր՝ մասամբ ծավալելով տեսակետներն ու դրանք իիմնավորելով լրացուցիչ կետերով ու համապատասխան օրինակներով
Կատարման չափանիշներ	ա.գրում է միջին բարդության տեքստ առաջադրված թեմայի վերաբերյալ, բ.գրում է սեփական տեսակետները թեմայի վերաբերյալ դրանք իիմնավորելով լրացուցիչ կետերով ու համապատասխան օրինակներով:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Գրել նամակներ՝ արտահայտելով/նկարագրելով զգացմունքներն ու շեշտելով իրադարձության նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է նամակ առաջադրված թեմայով՝ արտահայտելով/նկարագրելով զգացմունքներն ու շեշտելով իրադարձության նշանակությունը, բ. շարադրանքում թույլ է տալիս քերականական և ուղղագրական

	Ախալերի նվազագույն քանակ:
ՄՐԴՈՒԼԻ ԱՎՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ. ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-008
Մոդուլի նպատակը	Սովորողին տալ գործնական գիտելիքներ օտար լեզվի ընթերցանությունից, ինչը ներառում է հնչյունաբանական, բառապաշտային և քերականական գիտելիքներ, որոնք ծևավորում են ընթերցողական կարողություններ և հմտություններ օտար լեզվի դասընթացի առաջին փուլում՝ հիմնվելով ավագ դպրոցում ստացած գիտելիքների վրա:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	ճիշտ առողջանությամբ և հնչերանգով կարդալ նախօրոք նախապատրաստած աղապտացված ուսումնական տեքստ
Կատարման չափանիշներ	ա. տեքստը կարդում է ճիշտ առողջանությամբ, չեշտադրումներով և սահուն :
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Ընկալել տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է պատասխանում տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին, բ. ճիշտ է վերարտադրում տեքստի բովանդակությունը:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Թարգմանել ուսումնական և պարզ տեղեկատվական տեքստը բառարանի օգնությամբ
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է բարգմանում հատվածներ ոչ դժվար տեղեկատվական տեքստերից, բ.ճիշտ է ներկայացնում տեքստի ոճական առանձնահատկությունները:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Կռահել ուսումնական տեքստում հանդիպող անձանոր բառերի հմաստները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ներկայացնում տեքստի հիմնական բովանդակությունը 3-4 անձանոր բառերի առկայության դեպքում:
ՈՒսումնառության արդյունք 5	Կատարել բառային աշխատանք տրված ուսումնական տեքստի շրջանակներում
Կատարման չափանիշներ	ա.տրված բառերից ճիշտ է առանձնացնում հոմանիշ և հականիշ բառերը, բ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն /կառուցվածքային մակարդակում:
ՄՐԴՈՒԼԻ ԱՎՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ. ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-009
Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու հմտությունները հիմնվելով մակարդակ 1-ում ստացած գիտելիքների վրա, խորացնելով և ամրապնելով դրանք:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-009 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Կարդալ միջին բարդության ուսումնական տեքստ ճիշտ առողջանությամբ և հնչերանգով
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ առողջանությամբ, չեշտադրումներով և սահուն կարդում է տեքստը:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Ընկալել միջին բարդության գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է պատասխանում տեքստի ընդհանուր բովանդակությանն ուղղված հարցերին, բ.համապատասխան բառապաշտային և օգտագործում տեքստի խնդիրների շուրջ խոսելիս, գ.տեքստի խնդիրները քննարկելիս ճիշտ է կիրառում միջին բարդության քերականական կառուցվածքները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Տեքստից առանձնացնել անհրաժեշտ ինֆորմացիան
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ընտրում տեքստից անհրաժեշտ տեղեկություններ որոշակի

	թեմայով, բ.կարողանում է ճիշտ ներկայացնել տեքստից քաղած տեղեկությունները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ընկալել տեքստի կարևոր մանրամասները և մատնանշել առանցքային բառերը
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է ընտրում տեքստի կարևոր մանրամասները, բ.ճիշտ է ընտրում տեքստից առանցքային բառերը վերլուծության և վերարտադրության նպատակով:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Կրահել ուսումնական տեքստում համորիապող անձանոթ բառերի իմաստները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի հիմնական բովանդակությունը 4-6 անձանոթ բառերի առկայության դեպքում:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Կատարել բառային աշխատանք տրված ուսումնական տեքստի շրջանակներում
Կատարման չափանիշներ	ա.տեքստի առանցքային բառերը ճիշտ է փոխարինում համապատասխան հոմանիշներով և կարողանում է տալ այդ բառերի հականիշները, բ. ճիշտ է ներկայացնու տեքստի բազմինաստ բառերի տարբեր իմաստները, գ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն /կառուցվածքահմաստային մակար-դակում/:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՎՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ. ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐՈՎԿ 3»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-010
Մողուլի նպատակը	Այս մողուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու հմտությունները հիմնվելով մակարդակ 1-2-ում ստացած գիտելիքների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:
Մողուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-008, ԹՐԳՐԾ 4-09-009 մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Կարդալ միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական տեքստի ընդհանուր բովանդակությունը և վերարտադրել այն
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է պատասխանում տարբեր բնագավառների տեքստերի բովանդակության ուղղված հարցերին, բ.ճիշտ է ներկայացնում միջին բարդության ուսումնական, գեղարվեստական և տեղեկատվական ցամկացած տեքստ իրեն հատուկ բառապաշտուկ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ինքնուրույն կարդալ և հասկանալ ծավալուն միջին բարդության գրականություն և հակիմ վերարտադրել բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա.կարողանում է ճիշտ կազմել ինքնուրույն կարդացած տեքստի սեղմ բովանդակությունը, բ.ճիշտ է վերարտադրում ընթերցած տեքստի բովանդակությունը իր համապատասխան բառապաշտուկ և թերականական կառուցներով:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Քննարկել ընթերցած գեղարվեստական տեքստի բովանդակությունը և բնութագրել գլխավոր գործող անձանց
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ պատասխանում է տեքստի բովանդակությանն ուղղված հարցերին, բ. ճիշտ է բնութագրում տեքստի գործող անձանց և կարողանում է, քննարկել և կարծիք հայտնել նրանց գործողությունների և բնագրության գծերի մասին:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Տրամաբանական հաջորդականությամբ դասավորել ընթերցած նյութը
Կատարման չափանիշներ	ա.տրամաբանական հաջորդականությամբ է դասավորում ընթերցած տեքստի հատվածները բ.ճիշտ հաջորդականությամբ է դասավորում տեքստի խառնված նախադասությունները:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՎՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ. ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՄԱԿԱՐՈՎԿ 4»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-011
Մողուլի նպատակը	Այս մողուլի նպատակն է զարգացնել սովորողների օտար լեզվով ընթերցելու հմտությունները՝ հիմնվելով մակարդակներ 1-3-ում ստացած գիտելիքների վրա, խորացնելով և ամրապնդելով դրանք:
Մողուլի տևողությունը	108 ժամ

Ուստքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորող պետք է ուսումնասիրած լինի թրգրԾ 4-09-008, թրգրԾ 4-09-009, թրգրԾ 4-09-010 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կարդալ մտքում և առանց թարգմանության հասկանալ միջին բարդության բնագիր տեքստ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում ընթերցած բնագիր տեքստի բովանդակության ուղղությունը, բ. ճիշտ է վերարտադրում ընթերցած բնագիր տեքստի բովանդակությունը՝ նշելով մանրամասները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Արտահայտիչ կարդալ ծանոթ բնագիր տեքստը
Կատարման չափանիշներ	ա. սահուն և հստակ առօգանությամբ կարդում է ծանոթ բնագիր տեքստը, բ. ճիշտ է կիրառում բառային և տրամարանական շեշտերը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Բառարանի օգնությամբ ճիշտ թարգմանել գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում գրական կամ հասարակական-քաղաքական բնույթի տեքստեր, բ. ճիշտ է փոխանցում տարբեր տեքստերի ոճական առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ինքնուրույն կարդալ և հասկանալ ծավալուն միջին բարդության գրականություն և հակիրծ վերարտադրել բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. կարողանում է ճիշտ կազմել անհատական ընթերցանության տեքստի սեղմ ամփոփագիրը, բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած տեքստը իր համապատասխան բառապաշտով և քերականական կառույցներով:
Ուսումնառության արդյունք 5.	Քննարկել ընթերցած տեքստի բովանդակությունը և բնութագրել գլխավոր գործող անձանց
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ պատասխանում է տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին, բ. ճիշտ է բնութագրում տեքստի գործող անձանց և կարողանում է քննարկել և կարծիք հայտնել իրենց գործողությունների և բնավորության գծերի մասին:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել բառային աշխատանք տրված տեքստի շրջանակներում
Կատարման չափանիշներ	ա. տեքստում ճիշտ է առանձնացնում և վերլուծում հոնանիշության, բազմիմաստության, համանունության և հականունության երևույթները, բ. ճիշտ է կատարում բառակազմական վերլուծություն:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ» 1»	
Մոդուլի դասիչը	ԹրգրԾ 4-09-012
Մոդուլի նպատակը	Մովորոշի մոտ ձևավորել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (իրեն հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով կապակցված տեքստեր գրելու, ձևաբուղը, հարցաթերթիկ լրացնելու, համառոտ հնքնակենսագրություն, անձնական բնույթի պարզ նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, գրավոր թարգմանություններ կատարելու) կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Գրել կապակցված տեքստեր հետաքրքրող ծանոթ թեմաներով՝ մասամբ ներկայացնելով սեփական մտքերը
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է փոքր ծավալի (100-120 բառ) տեքստ առաջադրված թեմայով՝ մասամբ ներկայացնելով սեփական մտքերը, բ. կառուցում է քերականորեն ճիշտ նախադասություններ:
Ուսումնառության արդյունք 2	Լրացնել ձևաբուղը, հարցաթերթիկ, գրել համառոտ հնքնակենսագրություն՝ ընդգրկելով տվյալներ նաև հետաքրքրությունների և նախասիրությունների մասին
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է լրացնում առաջադրված հարցաթերթիկը կամ ձևաբուղը, բ. շարադրանքում արտահայտում է նաև իր հետաքրքրությունները և նախասիրությունները:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Գրել անձնական բնույթի պարզ նամակներ և պատասխանել դրանց՝ ընդգծելով էական իրադարձությունները և պահպանելով լեզվակիր ժողովրդին բնորոշ գրավոր խոսքի ընդունված ձևերը
Կատարման չափանիշներ	ա.գրում է նամակ առաջադրված թեմայով և պատասխանում է առաջադրված նամակին, բ.պահպանում է լեզվակիր ժողովրդին բնորոշ գրավոր խոսքի ընդունված ձևեր:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել ուսումնասիրվող թեմաներին վերաբերող տեքստեր՝ օգտագործելով երկլեզու բառարանները
Կատարման չափանիշներ	ա.գրավոր թարգմանում է տեքստեր ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը, բ.երկլեզու բառարաններից ճիշտ է ընտրում անհրաժեշտ բառերի համարժեքները:

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»

Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-013
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ զարգացնել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (զանազան թեմաների շուրջ պարզ տեքստեր անձնական կամ գործնական բնույթի նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, գրավոր թարգմանություններ կատարելով) հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-012 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Գրել հստակ, սահուն և լավ կառուցված միջին բարդության տեքստ՝ կիրառելով տեքստի կառուցման կաղապարներ, կապեր և կապական միջոցներ
Կատարման չափանիշներ	ա.առաջադրված թեմայի շուրջ գրում է ոչ մեծ ծավալի (120-150 բառ) միջին բարդության տեքստ, բ.տեքստը լավ կառուցված է և կապակցված է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Գրել անձնական և գործնական բնույթի նամակներ՝ մեկնաբանելով և հիմնավորելով որևէ բան, օգտագործելով ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ նամակագրության կանոնները
Կատարման չափանիշներ	ա.քերականորեն ճիշտ և կապակցված գրում է անձնական կամ գործնական բնույթի նամակ առաջադրված թեմայով, բ.նամակում արտահայտում է սեփական մտքերը և հիմնավորում դրանք, գ.նամակում պահպանված են ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ նամակագրության կանոնները:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել ուսումնասիրվող թեմաներին վերաբերող միջին բարդության տեքստեր՝ օգտագործելով միայն լեզու և երկլեզու բառարաններ
Կատարման չափանիշներ	ա.օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանում է ուսումնասիրվող թեմաներին վերաբերող տեքստեր, բ. ճիշտ է օգտվում միայն լեզու և երկլեզու բառարաններից:

ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»

Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-014
Մոդուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ամրապնդել և զարգացնել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (դիմում - հայտ լրացնելու, զանազան թեմաների շուրջ միջին բարդության տեքստեր, գործնական բնույթի նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, գրավոր թարգմանություններ կատարելով) հմտություններ:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-013 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Լրացնել դիմում հայտ ներկայացնելով նաև սեփական գործունեությունը՝ հիմնավորելով իր առավելությունները
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է լրացնում առաջադրված դիմում հայտը,

	բ.նշում է իր գործունեությունը, հիմնավորելով իր առավելությունները:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Գրել գործնական նամակներ՝ օգտագործելով նամակների տարրեր տեսակները և ուսումնասիրվող լեզվում նամակագրության տարրեր տիպերին բնորոշ լեզվական միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա. գրում է նամակ առաջադրված թեմայով, բ. ճիշտ է օգտագործում ուսումնասիրվող լեզվում նամակագրության տարրեր տիպերին բնորոշ լեզվական միջոցները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Գրել կապակցված տեքստ՝ լիարժեք օգտագործելով տեքստի կառուցման տարրեր կաղապարները, ինչպես նաև բազմազան կապերը և կապակցման միջոցները
Կատարման չափանիշներ	ա.գրում է տեքստ առաջադրված թեմայի վերաբերյալ, բ.տեքստը կապակցված է ը լիարժեք օգտագորված են տեքստի կառուցման տարրեր կաղապարներն կապակցման միջոցները:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել միջին բարդության տեքստեր՝ օգտագործելով այնպիսի հնարներ, ինչպիսիք են փոխակերպումը, տեղափոխումը, լրացումը և այլն
Կատարման չափանիշներ	ա.թարգմանում է տեքստեր ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը, բ.օգտագործում է այնպիսի հնարներ, ինչպիսիք են փոխակերպումը, տեղափոխումը, լրացումը և այլն:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՐԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 4»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-015
Մողուլի նպատակը	Սովորողի մոտ ամրապնդել և զարգացնել օտար լեզվով գրավոր հաղորդակցման (նաևնագիտական թեմաների շուրջ միջին բարդության տեքստեր, գործնական բնույթի նամակներ գրելու և դրանց պատասխանելու, կարդացածը և/կամ լսածը ռեֆերատի տեսքով շարադրելու, գրավոր նաևնագիտական տեքստերի թարգմանություններ կատարելու) հմտություններ:
Մողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորող պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-014 մոդուլը:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Գրավոր շարադրել կարդացածը և/կամ լսածը թեզիսի, ռեֆերատի կամ ամփոփագրի ձևով
Կատարման չափանիշներ	ա.գրագետ գրում է ռեֆերատ, թեզիս կամ ամփոփագիր առաջադրված թեմայի շուրջ, բ.շարադրանքում մտքերը կապակցված են :
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Գրել հստակ և կապակցված մասնագիտական միջին բարդության տեքստ՝ համապատասխան ոճով օգտագործելով ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ կաղապարները
Կատարման չափանիշներ	ա.գրում է բնագավառին վերաբերող բարդ տեքստ մոդուլի շրջանակներում յուրացրած բառապաշտով և ուսումնասիրվող լեզվին բնորոշ թերականական կառույցներով, բ.տեքստն ունի համապատասխան ոճ և տրամաբանական հաջորդականություն:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը գրավոր թարգմանել միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր՝ հաղթահարելով այնպիսի դժվարություններ, ինչպիսիք են համարժեք բառապաշտի բացակայությունը մայրենի լեզվում
Կատարման չափանիշներ	ա.թարգմանում է տեքստեր ուսումնասիրվող թեմաների շուրջ օտար լեզվից մայրենի լեզու և հակառակը, բ.կարողանում է մայրենի լեզվում բացակայող օտար լեզվի բառերը թարգմանել համապատասխան համարժեքներով:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԲԱՆԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 1»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-016
Մողուլի նպատակը	Սովորողների մոտ զարգացնել օտար լեզվով բանավոր հաղորդակցման հմտություններ՝ մենախոսություն և երկխոսություն վարելու կանոնները ըստ երկխոսության կոնկրետ տեսակի, կոնկրետ իրադրության, ինչպես նաև լեզվական և ոչ լեզվական միջոցների կիրառման՝ հաշվի առնելով գործակի սոցիալական կարգավիճակը, լեզվական և վարդի

	հանրամշակութային նորմերը, խոսքի ռիթմիկ-հնչերանգային համապատասխանությունը երկխոսության հաղորդակցական նպատակներին և այլն:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հնտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Դասկանալ դասախոսի կամ մեկ այլ անձի խոսքը անմիջական հաղորդակցության ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է արձագանքում դասախոսի կամ մեկ այլ անձի ասածներին անմիջական հաղորդակցության ժամանակ, բ. ճիշտ հարցադրումներ է անում խոսակցին:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Կառուցել բանավոր կապակցված խոսք՝ նկարագրելով մարդկանց, իրեր, երևույթներ, իրադարձություններ, սեփական հոլովերը կամ զգացումները՝ անհրաժեշտության դեպքում օգտվելով նկարներից, բանալի-բառերից և այլն
Կատարման չափանիշներ	ա. տրամարանական հաջորդականությամբ նկարագրում է նկարում պատկերված որևէ անձի, առարկա կամ իրավիճակ՝ օգտագործելով յուրացրած ակտիվ բառապաշարը, բ. ճիշտ է բնութագրում շրջապատող երևույթները և իրադարձությունները, գ. խոսում է առաջադրված որևէ ծանոթ իրադարձության մասին՝ անհրաժեշտության դեպքում օգտվելով բանալի-բառերից և ներկայացնելով իր վերաբերմունքը, դ. քերականորեն ճիշտ է կառուցում խոսքը նկարը նկարագրելիս, ե. ճիշտ է պատասխանում նկարի կամ տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Վարել կարճ երկխոսություն, սկսել և շարունակել ծանոթ թեմաներով իրեն հետաքրքրող գրույց՝ փոխանակելով մտքեր ու տեղեկություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում երկխոսություն վարելու կանոնները, բ. առաջադրված իրադրության շորջ վարում է կարճ երկխոսություն՝ բացատրելով ինչ-որ հարց կամ խնդիր՝փոխանակելով մտքեր ու տեղեկություններ, գ. ձևակերպում է իր տեսակետները, առաջարկություններ է անում, շփման ընթացքում օգտագործում է հաղորդակցական նպատակին համապատասխան լեզվական պարզ միջոցներ:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել ընթերցած ծավալուն նյութի հակիրճ բովանդակությունը և առանձնացնել կարևոր տեղեկատվությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. առաջադրված տեքստից ճիշտ դուրս է գրում տեղեկատվական միավորները, բ. ճիշտ է ներկայացնում ընթերցած նյութի բովանդակությունը, զ. ճիշտ է պատասխանում է տեքստի բովանդակությանը ուղղված հարցերին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՍՎԱԾՈՒԾ՝ «ԲԱՍԱՎՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 2»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԸ 4-09-017
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել սովորողի հաղորդակցման կարողությունները և հնտությունները օտար լեզվի բանավոր խոսքի կիրառման վերաբերյալ, իհմնվելով մակարդակ 1 մոդուլի արդյունքների վրա:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար սովորող պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԸ 4-09-016 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Տեղեկացնել, նորություններ հաղորդել, հստակ տարանջատելով փաստերը և դեպքերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ տեղեկացնում է կատարված դեպքերի մասին՝ նշելով կարևոր փաստերը, բ. ներկայացնում է նորությունները՝ ճիշտ մեկնաբանելով դրանք:

ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Զրույց վարի տրված իրադրության կամ կարդացած /ունկնդրած/դիտած նյութի շուրջ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է պատասխանում ֆիլմի կամ նկարի բովանդակային հարցերին , բ. ճիշտ է կառուցում խոսքը ֆիլմը կամ կարդացած /ունկնդրած/ տեքստը նկարագրելիս, գ.արտահայտում է կարծիք դիտած, ունկնդրած կամ ընթերցած նյութի վերաբերյալ:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Վարել երկխոսություն - ճշտել տեղեկությունը, ինչ-որ բան բացատրել
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ օգտագործում երկխոսությանը բնորոշ դիմելածնը, բ. ճիշտ է ձևակերպում հարցերը՝ խոսակցին դիմելիս, գ.կարող է ճշտել անհրաժեշտ տեղեկությունը երկխոսության ընթացքում:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Հանդես գա, նախապես պատրաստված ելույթով՝ պատասխանելով հարցերին, որևէ հարցի մասին դիրքորոշում արտահայտել և հիմնավորել այն համապատասխան փաստարկներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ և սահուն ներկայացնում է որևէ թեմայով նախապես պատրաստած ելույթ , բ. որևէ հարցի մասին արտահայտում է իր դիրքորոշումը և հիմնավորում այն համապատասխան փաստարկներով, գ. ճիշտ է պատասխանում ելույթի բովանդակության ուղղված հարցերին:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԲԱՆԿԱՌՈՐ ԽՈՍՔ. ՄԱԿԱՐԴԱԿ 3»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-018
Մողուլի նպատակը	Մողուլի նպատակն է ամրապնդել և խորացնել սովորողի հաղորակցման կարողությունները և հմտությունները անզերեն լեզվի բանավոր խոսքի կիրառման վերաբերյալ, հիմնվելով մակարդակ 1 մողուլի արդյունքների վրա:
Մողուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելու համար սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-016, ԹՐԳՐԾ 4-09-017 մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Խոսել մասնագիտական բնագավառում հաճախ հանդիպող թեմաների շուրջ՝ օգտագործելով մասնագիտական բառապաշարը, լեզվական միջոցներ, խոսքային կաղապարներ և եզրույթներ՝ կատարելով սեփական եզրահանգումներ և հիմնավորելով դրանք
Կատարման չափանիշներ	ա. կապացված խոսում է առաջադրված մասնագիտական թեմայի շուրջ, բ. խոսքում առկա են մողուլի ընթացքում յուրացրած մասնագիտական բառապաշարը, լեզվական միջոցները, խոսքային կաղապարները և եզրույթները, գ. կատարում է սեփական եզրահանգումներ և հիմնավորում դրանք համապատասխան փաստարկներով, դ. պատասխանում է առաջադրված հարցերին՝ ծավալվելով և հարստացնելով է իր տեսակետները լրացուցիչ փաստերով և համապատասխան օրինակներով:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ընդհանուր և մասնագիտական թեմաներով սահուն և համապատրաստից հաղորդակցվել լեզուն կրողների հետ
Կատարման չափանիշներ	ա. սահուն և անկաշկան շփվում է լեզուն կրողների հետ, բ. ճիշտ է ընտրում համապատասխան լեզվական միջոցները, խոսքային կաղապարները, դարձվածքաբանական միավորներն ու եզրույթները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ընթերցել գեղարվեստական ոչ ծավալուն ստեղծագործություն ամբողջությամբ ներկայացնել բովանդակությունը՝ արտահայտելով սեփական վերաբերմունքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է վերաբերտում գեղարվեստական ոչ ծավալուն ստեղծագործության բովանդակությունը՝ անդրադարձալով մանրամասներին, բ. արտահայտում է սեփական վերաբերմունքը ընթերցածի մասին, գ. կարողանում է պատասխանել պատճվածի բովանդակային և ոչ բովանդակային հարցերին և ամփոփել պատվածը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԹԱՐԳՄԱՆ ԽՈՍՔ. ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4-09-019
Մողուլի նպատակը	Ուսանողին տալ թարգմանական փոխակերպումների, հնարների և եղանակների մասին գիտելիքներ, ինչպես նաև ծևավորել թարգմանական

	<p>հնարներն ու եղանակները օգտագործելով թարգմանություն կատարելու կարողություններ և վերլուծական տիպի լեզվից համադրական լեզու և հակառակը թարգմանելիս առաջացած դժվարություններում ճիշտ կողմնորոշվելու կարողություններ:</p> <p>Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կտիրապետի թարգմանչի կեղծ բարեկամներին, ֆոնային գիտելիքներին, կատարի թարգմանության հավանականային կանխատեսում, կիասնի բնագրի և թարգմանության միջև համարժեքության, կտիրապետել իմաստային և ոճական համարժեքությանը, կիմանալ թարգմանության բառային, շարահյուսական, քերականական խնդիրները: Կատարի թարգմանություններ՝ օգտագործելով թարգմանական հնարները, եղանակները և հաջորդական թարգմանություն:</p>
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1 Կատարման չափանիշներ	Իմանալ թարգմանական փոխակերպումները, հնարները, եղանակները ա. ճիշտ է նշում թարգմանական հնարները , բ. ճիշտ է նշում թարգմանական եղանակները , գ. ճիշտ է նշում թարգմանական փոխակերխափումները :
Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրարուել թարգմանական փոխակերպումները, հնարները, եղանակները թարգմանության ժամանակ
Կատարման չափանիշներ	ա. կիրառում է թարգմանական հնարները, բ. կիրառում է թարգմանական եղանակները , գ. կիրառում է թարգմանական փոխակերխափումները :
Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ համատեքստի դերը թարգմանության ժամանակ ինչպես նաև թարգմանության նույնականության աստիճանները, թարգմանության բառային, շարահյուսական, քերականական խնդիրները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է նշում համատեքստի դերը թարգմանության ժամանակ , բ. ճիշտ է թվարկում թարգմանության նույնականության աստիճանները, գ. ճիշտ է նշում թարգմանության բառային խնդիրները, դ. ճիշտ է նշում թարգմանության շարահյուսական խնդիրները, ե. ճիշտ է նշում թարգմանության քերականական խնդիրները:
Ուսումնառության արդյունք 4	Թարգմանել տարաբնույթ տեքստեր, կատարել հաջորդական թարգմանություն՝ հասնելով բնագրի և թարգմանության նույնականության
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում տարաբնույթ տեքստերը՝օգտագործելով թարգմանական հնարներն ու եղանակները, բ. ճիշտ է կատարում հաջորդական թարգմանություն, գ. կարողանում է հասնել բնագրի և թարգմանության նույնականության թարգմանության ժամանակ:
ՍՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԻ ԵԽԱԼԵԶՎԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԿԱՆ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիցը	ԹՐԳՐԾ 4-09-020
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել մասնագիտական նյութերը՝ ծրագրով նախատեսված եզրույթներ, կաղապարային ձևեր և արտահայտություններ պարունակող տեքստեր թարգմանելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	108 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սովորող պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-005 - ԹՐԳՐԾ 4-09-019 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների լիարժեք ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Յասկանալ միջին թարդության 250-300 բառ պարունակող մասնագիտական նյութը օտար լեզուներով
Կատարման չափանիշներ	ա.ճիշտ է պատասխանում մասնագիտական նյութի վերաբերյալ հարցերին՝պահպանելով պաշտոնական, վարչարարական, գիտահանրամատչելի ոճերին բնորոշ բառային, քերականական և շարահյուսական ձևեր, բ.համառոտ ճիշտ է ներկայացնելով նյութի հիմնական բովանդակությունը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Տիրապետել մասնագիտական եզրութաբանությանը, կաղապարային ձևերին և արտահայտություններին

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է թարգմանում նյութը՝ օգտագործելով կոնկրետ համատեքստում համապատասխան եզրույթների համարժեքները, բ. ճիշտ է թարգմանում կաղապարային ձևերն ու արտահայտությունները, գ. ճիշտ է օգտագործում յուրացրած մասնագիտական եզրույթները սեփական շարադիշուական կառույցներում:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Թարգմանել մասնագիտական նյութը՝ պահպանելով բովանդակության հմաստային և ոճական նույնականությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացում բնագրի բովանդակությունը, դրա ոճական առանձնահատկությունները, բ. ճիշտ է նշում նյութի ժամանակակից պատկանելությունը, գ. ճիշտ է թարգմանում նյութը և պահպանում է բովանդակության հմաստային և ոճական նույնականությունը:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Վերարտադրել, քննարկել և վերլուծել մասնագիտական նյութը օտար լեզուներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում մասնագիտական նյութի՝ ծրագրով նախատեսված եզրույթներ, կաղապարային ձևեր և արտահայտություններ պարունակող տեքստերի բովանդակությունը, բ. ճիշտ է առանձնացնում նյութի հիմնական տեղեկատվությունը, գ. ճիշտ է վերլուծում և քննարկում նյութը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՈՂՈԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ՈՒՂԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԵՏԱՌՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մողովի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 021
Մողովի նպատակը	Մողովի նպատակն է՝ սովորողների մոտ զարգացնել հայերենի ուղղագրության և ուղղախոսության կանոններին տիրապետելու, ճիշտ գրելու և ճիշտ խոսելու կարողություններ և հմտություններ:
Մողովի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մողովի գնահատման կարգը	Մողովի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Կիրառել ուղղագրության կանոնները գրավոր խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործածում ձայնավորների ուղղագրության կանոնները և նրանցից շեղվող բացառությունները, բ. ճիշտ է կիրառում երկինչյունների ուղղագրությունը, գ. ճիշտ է կիրառում բաղաձայնների և կրկնակ բաղաձայնների ուղղագրությունը , դ. ճիշտ է կիրառում մի շալք ածանցներով կազմված բառերի ուղղագրությունը, ե. ճիշտ է կիրառում գծիկով գրվող բառերի ուղղագրությունը , գ. ճիշտ է կիրառում նախդիմներով բառերի ուղղագրությունը, է. ճիշտ է կիրառում հատուկ անունների ուղղագրությունը :
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Տիրապետել հայերենի ուղղախոսության կանոնների ամբողջությանը բանավոր խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում ձայնավորները , բ. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում և բաղադրիչը , գ. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում բաղաձայնները և կրկնակ բաղաձայնները , դ. բանավոր խոսքում ճիշտ է արտասանում երկինչյունները :
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Կիրառել կետադրության կանոնները գրավոր խոսքում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կիրառում նախադասության բազմակի անդամների կետադրությունը, բ. ճիշտ է կիրառում տրոհվող որոշչի հիմնական պայմանները , գ. ճիշտ է կիրառում տրոհվող հատկացուցիչի և իմաստով չկապվող բառերի կետադրությունը, դ. ճիշտ է կիրառում բացահայտիչի երեք տեսակների կետադրությունը, ե. ճիշտ է կիրառում տրոհվող դերբայական դարձվածի կետադրությունը, գ. ճիշտ է կիրառում կոչականի և ուրիշի ուղղակի խուսքի կետադրությունը, է. ճիշտ է կիրառում տրոհվող բառերի և բառակապակցությունների կետադրությունը և շարադասությունը, ը. ճիշտ է կիրառում ձայնարկությունների կետադրությունը

	<p>թ. ճիշտ է կիրառում միջանկյալ նախադասության կետադրությունը, ժ. ճիշտ է կիրառում բարդ համադասական նախադասության կետադրությունը , ժա. ճիշտ է կիրառում բարդ ստորադասական նախադասության կետադրությունը , ժբ. ճիշտ է կիրառում հրամայական եղանակի բայերի կետադրությունը:</p>
--	--

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԲԱՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ, ԲԱՆԱԿԱԶՄՈՒԹՅՈՒՆ» ԲԱՆԱՊԱՇԱՐ ԵՎ ԴԱՐՁՎԱԾԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

Մողուլի դասիք	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 022
Մողուլի նպատակը	Մողուլի նպատակն է հարստացնել ուսանողի բառագիտությունից, բառակազմությունից, բառապաշտից և դարձվածքանությունից ունեցած գիտելիքների պաշարը, որը կօգնի նրանց կառուցել ճիշտ խոսք՝ գուրկ ավելորդաբանությունից և բառագործածական սխալներից: Զնավորել ակտիվ հաղորդակցելու կարողություն:
Մողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-021 մողուլը:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Կիրարի բառը և մասնագիտական եզրաբառերը՝ խուսափելով բառագործածական սխալներից
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ ընտրում բառերը խոսքը կառուցելիս, թ. ճիշտ է գործածում մասնագիտական եզրաբառերը, զ. խուսափում է օտարաբան բառերից, դ. խոսքում օտարում է բարեբառախոսությունը:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Գործածել բառակազմության ընձեռած ոճական հնարավորությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմում նոր բառեր բառակազմական տարբեր բաղադրիչների միացումից, թ. ճիշտ է գործածում հապավումները, զ. ճիշտ է համառոտագրում բառը:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Տիրապետել մասնագիտական բառապաշտին և բառապաշտիային խմբերին
Կատարման չափանիշներ	ա. խոսքում ճիշտ է գործածում հոմանիշներն ու հականիշները , թ. խոսքում ճիշտ է գործածում բառապաշտիային խմբերը:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Կիրարել դարձվածքները՝ հաշվի առնելով խոսքային միջավայրը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ և տեղին է գործածում է խոսքի պատրաստի կաղապարները՝ դարձվածքները, թ. ճիշտ է մեկնաբանում խոսքում գործածված դարձվածքների հմաստր:
ՈՒսումնառության արդյունք 5	Կազմել տարբեր ոճերի տեքստեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տարբերակում ոճի տեսակները , թ. խոսքում ճիշտ է կիրառում ոճի տեսակները:
ՈՒսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել բառարանների դերն, արժեքը և տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բառարանների դերն ու արժեքը, թ. ճիշտ է ներկայացնում առավել գործածական բառարանների տեսակները, զ. ճիշտ է օգտվում բառարանից:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԶԵՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մողուլի դասիք	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 -023
Մողուլի նպատակը	Մողուլի նպատակն է՝ զարգացնել սովորողի լեզվական տրամաբանությունը և մտածողությունը: Ավարտելով այս մողուլը՝ ուսանողը կիմանա քերականորեն ինաստավորել լեզվական երևույթները, ձևաբանական բոլոր հասկացությունները կիմաստավորի ու կարծեքավորի խոսքի մեջ:
Մողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հնտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Կիրարել գրավոր և բանավոր խոսքում լեզվաբովանդակային

	ծևակերպումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում խոսքի մասերը և դրանց քերականական կարգերը, բ. ճիշտ է կատարում բարի ծևաբանական փոփոխությունները, գ. ճիշտ է կատարում բանավոր տեղեկատվական հաղորդում՝ պահպանելով ծևաբանական կանոնների օրինաչափությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել խոսքի տարբեր դրսևորումներում ծևաբանական բոլոր հասկացությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ընտրում խոսքում լեզվական միջոցները, բ. խոսքի տեսակից ելնելով ճիշտ է կիրառում տվյալ տեսակին բնորոշ քերականական օրինաչափություններ, գ. ճիշտ է կիրառում փոխադարձորեն պայմանավորվող շարույթները՝ հակադրությունն ընդգծելիս:
Ուսումնառության արդյունք 3	Քերականական իմաստ արտահայտող խոսքի մասերը ճիշտ գործածել գործառական ոճերում
Կատարման չափանիշներ	ա. խոսքում ճիշտ է կիրառում կապերը և շաղկապները, բ. խոսքում ճիշտ է կիրառում ձայնարկությունները, վերաբերական, գ. խոսքում ճիշտ է կիրառում մակրայները և ձայնարկությունները դ. խոսքում ճիշտ է կիրառում հարաբերական բառերը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ՆԱԽԱԴԱՍՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԽՈՍՔ»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 024
Մողուլի նպատակը	Այս մողուլի նպատակն է՝ զարգացնել ուսանողի շարադրության վերաբերյալ գիտելիքները և խոսքի ճիշտ կառուցման կարողությունները: Ավարտելով այս մողուլը ուսանողը կիմանա. նախադասության անդամների հարաբերությունը, կապակցման եղանակը, միջոցները, շարադրասությունը, տեսակները ըստ հնչերանգի և խոսքի հաղորդակցման տիպերը, նախադասության կազմությունը:
Մողուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-022, ԹՐԳՐԾ 4-09-023 մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցման տիպերը և տեքստի կառուցվածքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործածում խոսքի հաղորդակցման տիպերը, բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստի կառուցվածքը, միավորման ու տրոհման եղանակներն ու միջոցները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարի բանավոր և գրավոր տեղեկատվական հաղորդում՝ պահպանելով նախադասության հնչերանգային տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում հարցումները, բ. ճիշտ է կազմուն նախադասություններ՝ ըստ հնչերանգային տեսակների:
Ուսումնառության արդյունք 3	Պահապանել նախադասության շարադրությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կառուցում խոսքը՝ պահպանելով նախադասության տրամաբանական և հուզական շեշտը, բ. ճիշտ է գործածում նախադասության անդամների շարադասությունը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել նախադասության տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմուն պարզ և բարդ նախադասություններ, բ. ճիշտ է օգտագործում պատճառահետևանքային հարաբերություն արտահայտող կառուցմանը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Վերաշարադրի մեջբերվող խոսքը՝ պահպանելով բովանդակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. մեջբերվող խոսքը վերաշարադրելիս ճիշտ է փոխում բառային կազմը, քերականական կառուցվածքը և հնչերանգը, բ. կարողանում է առանց բառական ու քերականական կառուցվածքի փոփոխության, բառացի կերպով վերարտադրել մեջբերվող խոսքը, գ. ճիշտ է ներկայացնում ներքին մենախոսության մեջբերումը, դրանց կապ տարրեր ոմի խոսքերի հետ:
Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել ներդրյալ կառուցմանը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է գործածում ներդրյալ կառուցմանը, բ. ճիշտ է մեկնաբանում ներդրյալ կառուցմանը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԴԱՍԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՈՐԾՈՒԵՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԱՌԱՋԱՎԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄԸ»	

Մոդուլի դասիքը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 025
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին տալ գիտելիքներ տարբեր ժամանակահատվածներում գրի, փաստաթղթի տեսակների և գործավարության զարգացման առանձնահատկությունների, կառավարման ապարատում կառավարման փաստաթղթային ապահովման դերի ու նշանակության մասին, ծանոթացնել այն սահմանող նորմատիվ իրավական ակտերին, պետական և համայնքային ծառայության կազմակերպման առանձնահատկություններին, արտերկրուտ գործավարության իրականացման փորձին:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տարբեր ժամանակահատվածներում գրի ու փաստաթղթի տեսակները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր ժամանակահատվածներում հիմնական օգտագործում գուած գրի ու փաստաթղթի տեսակները, բ. ճիշտ է ներկայացնում տարբեր ժամանակահատվածներում կիրառված տեղեկակիրների տեսակները:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել գործավարության զարգացման առանձնահատկությունները ա. ճիշտ է ներկայացնում գործավարության զարգացման առանձնահատկությունները տարբեր ժամանակահատվածներում, բ. ճիշտ է ներկայացնում «Գործավարություն» մասնագիտության դերն ու նշանակությունը այլ մասնագիտությունների շարքում:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել կառավարման փաստաթղթային ապահովման (ԿՓԱ) դերն ու նշանակությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բացատրում «Կառավարման փաստաթղթային ապահովում» հասկացությունը, նրա դերը կառավարման համակարգում, բ. ճիշտ է ներկայացնում ԿՓԱ-ն սահմանող նորմատիվ իրավական ակտերի տեսակներն ու կիրառման ոլորտները:
ՈՒսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել պետական և համայնքային ծառայության կազմակերպման առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական ծառայողների պաշտոնների անվանացանկը և դասային աստիճանակարգումը, բ. ճիշտ է ներկայացնում քաղաքացիական և համայնքային ծառայողների պաշտոնների նշանակնան և ազատման կարգը:
ՈՒսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել արտասահմանյան երկրներում գործավարության կազմակերպման առանձնահատկությունները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործավարության զարգացման առանձնահատկությունները արտերկրուտ, բ. ճիշտ է ներկայացնում արտերկրոյա գործավարությունը կարգավորող իրավական ակտերի տեսակները (ISO):
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՍՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ԳՈՐԾՎԱՐԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԵՐԻ ՍՏԵՂԾՈՒՄ ԵՎ ՂԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիքը	ԹՐԳՐԾ 4 - 09 - 026
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին տալ գիտելիքներ փաստաթղթի կատարած գործառույթների, փաստաթղթերի դասակարգման համակարգերի, փաստաթղթավորման և գործավարական գործառույթները սահմանող նորմատիվ իրավական և այլ ակտերի, ստանդարտների մասին, ինչպես նաև նրա մոտ ձևավորել գործավարության մեջ օգտագործվող փաստաթղթերի հիմնական տեսակները պատրաստելու և ձևավորելու, կազմակերպության գործավարության անհատական իրահանգը մշակելու կարողությունը: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կիմանա. ինչ է փաստաթղթը, որն է կառավարման համակարգում փաստաթղթի դերն ու նշանակությունը, կսովորի ճիշտ պատրաստել և ձևավորել գործավարության մեջ օգտագործվող փաստաթղթերի հիմնական տեսակները: Արդյունքում ուսանողը կծանոթանա փաստաթղթերի դասակարգման համակարգերին, փաստաթղթավորման և գործավարական գործառույթները սահմանող նորմատիվ իրավական և այլ ակտերին, կսովորի մշակել կազմակերպության գործավարության անհատական իրահանգը:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ

Ուստժային պահանջմերը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է: Անցումային գնահատական շնորհելիս դասավանդողը պետք է համոզված լինի, որ ուսանողը կարողանա ցուցադրել այդ հմտությունները ցանկացած պարագայում:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել փաստաթղթի դերն ու նշանակությունը, ձևաթղթերի տեսակները և դրանց պատրաստման կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է բնութագրում «փաստաթուղթ» հասկացությունը՝ որպես տեղեկակիր (նյութական կրիչ), բ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի նշանակությունը կառավարման համակարգում, գ. թվարկում է փաստաթղթի իրավաբանական ուժն ապահովող վավերապայմանները, դ. ներկայացնում է ձևաթղթերի տեսակները, և պարտադիր ռեկվիզիտների տեղաբաշխման կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Բացատել փաստաթղթերի դասկարգման տեսակները և կազմման առանձնահատկությունները, թվարկել փաստաթղթավորման աշխատանքները կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում և կազմում փաստաթղթերի կազմակերպակարգադրական և հաղորդատեղեկատվական համակարգերի տեսակները, բ. ճիշտ է բացատրում փաստաթղթերի կազմման և ձևավորման առանձնահատկությունները, գ. թվարկում և ներկայացնում է փաստաթղթավորման աշխատանքները կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը:
Ուսումնառության արդյունք 3	Մշակել գործավարության անհատական հրահանգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործավարության օրինակելի/տիպային հրահանգի և փաստաթղթերի՝ պահպանման ժամկետների նշումով օրինակելի և գերատեսչական ցանկերը, բ. գործավարության օրինակելի/տիպային հրահանգի և փաստաթղթերի՝ պահպանման ժամկետների նշումով օրինակելի և գերատեսչական ցանկերի հիման վրա ճիշտ է մշակում կազմակերպության գործավարության անհատական հրահանգը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄԸ՝ «ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՎՈՐՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԸ 4 – 09 – 027
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին ծանոթացնել որևէ կազմակերպության կառուցվածքին, նրա հնարավոր կառուցվածքային ստորաբաժանումներին, գործավարական ծառայության կառուցվածքին, նրա աշխատանքների կազմակերպմանը, անձնակազմին, նրանց հիմնական գործառույթներին, ինչպես նաև ուսանողի մոտ ձևավորել ելից, մտից և ներքին փաստաթղթերի ընդունման, գրանցման, փաստաթղթերի որոշական սահմանված ժամկետում կատարողին հանձնելու, կատարման հսկողության կազմակերպման, պատասխան փաստաթղթի նախագծի մշակման կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Ուստժային պահանջմերը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԹՐԳՐԸ 4-09-026 մոդուլը
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել կազմակերպության, նրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների կառուցվածքը, պաշտոնական կազմը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության, նրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների կառուցվածքը, գործառույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության, կառուցվածքային ստորաբաժանումների պաշտոնական կազմը (ղեկավարներ, մասնագետներ, տեխնիկական անձնակազմ):
Ուսումնառության արդյունք 2	Իրականացնել ելից, մտից և ներքին փաստաթղթերի ընդունման, գրանցման գործընթացները

Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում կազմակերպության փաստաթղթահոսքերի /Ելից, մտից և ներքին/ առանձնահատկությունները, փուլերը, բ. ճիշտ է ընդունում և գրանցում փաստաթղթերը:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Կատարել փաստաթղթերի որոշարկման, սահմանված ժամկետում կատարողին հաճախելու, կատարման հսկողության կազմակերպման, ստանդարտ պատրասխան պահանջող փաստաթղթի նախագծի մշակման գործընթացները:
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է իրականացնում ներկայացված փաստաթղթերի որոշարկման և կատարողներին հաճախանական աշխատանքները, բ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի կատարման հսկողության գործընթացը, գ. ճիշտ է պատրաստում ստանդարտ պատրասխան պահանջող փաստաթղթի նախագիծը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ԳՈՐԾԵՐԻ ԶԵՎԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՊԱՐՊԱՍՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 028
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին տալ գիտելիքներ գործերի ձևավորման, գործերում փաստաթղթերի դասակարգման սկզբունքների, անվանացանկերի տեսակների, դրանց ձևավորման, կազմման սկզբունքների, հաստատման գործընթացների վերաբերյալ, ինչպես նաև նրա մոտ ձևավորել գործեր ձևավորելու, գործերում փաստաթղթերը դասակարգելու, գործերի վերնագրերը կազմելու, պահպանման ժամկետները որոշելու, անվանացանկեր կազմելու կարողությունները: Ավարտելով այս մոդուլը՝ ուսանողը կկարողանա դասակարգել փաստաթղթերը գործում, ձևավորել գործը, վերնագրել այն, որոշել պահպանման ժամկետները, կիմանա գործերի անվանացանկերի տեսակները /տիպային, օրինակելի, անհատական/, դրանց ձևավորման, կազմման սկզբունքները, հաստատման գործընթացները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԹՐԳՐԾ 4-09-027 մոդուլը:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է: Անցումային գնահատական շնորհելիս դասավանդողը պետք է համոզված լինի, որ ուսանողը կկարողանա ցուցադրել այդ հնտությունները ցանկացած պարագայուն:
ՈՒսումնառության արդյունք 1	Դասակարգել փաստաթղթերը գործում և ձևավորել գործը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է դասավորում / դասակարգում / փաստաթղթը գործում, բ. ճիշտ է համարակալում գործի էջերը , գ. ճիշտ է կազմում գործի ներքին ցուցակը և վավերացման թերթիկը, դ. ճիշտ է ձևավորում գործի շապիկը:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Կազմել գործերի վերնագրերը, որոշել պահպանման ժամկետները ըստ ցանկերի և փաստաթղթը դասակարգել գործերում
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմում գործերի վերնագրերը, բ. ժամկետների համապատասխան գործերի անհատական անվանացանկը ցանկերի համաձայն ճիշտ է որոշում գործերի պահպանման ժամկետները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել գործերի անվանացանկի տեսակները և դրա ձևավորման ու հաստատման կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. գործերի տիպային կամ օրինակելի անվանացանկերի հիման վրա ճիշտ է կազմում գործերի անհատական անվանացանկ, բ. ճիշտ է ներկայացնում գործերի ձևավորման և հաստատման կարգը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՍՈՒՄԸ՝ «ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԳՈՐԾՈՒԵՌՈՒՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՊԱԿԱՍ ԱՊԱՐՈՎՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 029
Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել խորհրդակցությունների, գործարար էթիկայի կանոններին համապատասխան՝ հանդիպումներ և ժողովներ կազմակերպելու և դրանք սպասարկելու, հեռախոսազանգեր կատարելու, ինչպես նաև այցելուների և հյուրերի ընդունելության, գործուղումների և բիզնես-հյուրասիրության նախապատրաստման ու կազմակերպման, դեկավարի աշխատանքային ժամանակացույց կազմելու կարողություններ:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ

Ուստքային պահանջմերը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել խորհրդակցությունների, ժողովների և հանդիպումների կազմակերպման ղնդացակարգերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում խորհրդակցությունների, ժողովների կազմակերպման քայլերը և դրանց հաջորդականությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում հանդիպումների կազմակերպման քայլերը և դրանց հաջորդականությունները:
Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել գործարար եթիկայի կանոններին համապատասխան հեռախոսազնգեր
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում հեռախոսազնգեր կատարելիս (ստացված և պատասխան զանգեր) գործարար եթիկային համապատասխան ղնդացակած կանոնները:
Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել այցելուների, հյուրերի ընդունելության կազմակերպման ղնդացակարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում այցելուներին ընդունման գործընթացը, բ. ճիշտ է ներկայացնում հյուրերին դիմավորելու և տեղավորելու կարգը:
Ուսումնառության արդյունք 4	Կազմակերպել գործուղումներ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործուղումների նախապատրաստման, կազմակերպման քայլեր, բ. ճիշտ է ներկայացնում գործուղումների արդյունքների ամփոփման գործընթացը:
Ուսումնառության արդյունք 5	Կարողանա կազմակերպել բիզնես-հյուրասիրություն
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բիզնես – հյուրասիրությունների համար նախատեսված տարրեր միջոցառումները, բ. ճիշտ է ներկայացնում բիզնես-հյուրասիրությունների գործառութային առանձնահատկությունները:
Ուսումնառության արդյունք 6	Կազմել ղեկավարի աշխատանքային ժամանակացույց
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գործուղումների արդյունավետ ժամանակացույց կազմելու սկզբունքները, բ. հանձնարարված տվյալների համաձայն կազմում է ղեկավարի գործուղության ժամանակացույցը:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԿԱՌԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 030
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին տալ գիտելիքներ կադրային գործի կազմակերպահրավական կարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևակիրել աշխատանքի ընդունման, այլ աշխատանքի տեղափոխման, աշխատանքից ազատման, գործուղումների, աշխատանքային պայմանագրերի կնքման, արձակուրդների տրամադրման (արձակուրդների ժամանակցույց, արձակուրդի հրաման) փաստաթրերի կազման ու դրա իրականացնամը հետևելու, աշխատանքային գործովի, անձանական գործերի ձևավորման և վարման, աշխատողների գործուղումների գործընթացները կազմակերպելու կարողությունները:
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Սուտքային պահանջմերը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԹՐԳԾ 4-09-026, ԹՐԳՐԾ 4-09-027 և ԹՐԳՐԾ 4-09-028 մոդուլները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
Ուսումնառության արդյունք 1	Կազմել կադրային գործի կազմակերպահրավական, աշխատանքի ընդունման, այլ աշխատանքի տեղափոխման, աշխատանքից ազատման, գործուղումների, աշխատանքային պայմանագրերի, արձակուրդների տրամադրման փաստաթրերը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կազմում կադրային գործի կազմակերպահրավական հետևյալ փաստաթրերը՝ անձակազմի վերաբերյալ կանոնակարգ, հաստիքային ցուցակ, պաշտոնի հրահանգներ, աշխատանքային պայմանագրեր, բ. ճիշտ է կազմում աշխատանքի ընդունման, այլ աշխատանքի տեղափոխման, աշխատանքից ազատման, գործուղումների, արձակուրդների տրամադրման փաստաթրերի հետևյալ տեսակները՝

	հրաման, գործուղման վկայագիր, կառերի հաշվառման անձնական թերթիկ, արձակուրդների ժամանակացույց և այլն:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Իրականացնել աշխատանքային գրքույկի և անձանական գործերի ծևավորման և վարման գործընթացները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում աշխատանքային գրքույկում անհրաժեշտ բոլոր գրառումները, բ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գրքույկների հաշվառման նատյանի վարման գործընթացը, գ. ճիշտ է ծևավորում անձնական գործը , դ. ճիշտ է ներկայացնում անձնական գործերի վարման կարգը:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳԱՐԴԱՊԱՐԱԿԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԴԵՏ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 031
Մողուլի նպատակը	Ուսանողին տալ գիտելիք գաղտնապահական փաստաթղթերի, գաղտնապահական գործերի վարման, հիշյալ փաստաթղթերի հաշվառման, պահպանման և օգտագործման կարգի մասին: Արդյունքում ուսանողը կիմանա գաղտնիության աստիճանները, կտարբերի պետական, ծառայողական և գաղտնապահական գաղտնիք համարվող տեղեկատվությունը, գաղտնապահական գորիֆով փաստաթղթերի գաղտնագերծման և ոչնչացման կարգը:
Մողուլի տևողությունը	18 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԹՐԳՐԾ 4-09-030 մողուլները:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Սահմանել «գաղտնապահական գաղտնիք» հասկացությունը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում «Պետական, ծառայողական գաղտնիք» և «Գաղտնապահական գաղտնիք» հասկացությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական տեղեկատվություն պարունակող կրիչները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական գործավարությունը կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը և մեթոդական հանձնարարականները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ներկայացնել գաղտնապահական գործավարության կազմակերպումը, գաղտնապահական փաստաթղթերի ոչնչացման կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական գործավարության ծառայության գործառույթները, բ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական փաստաթղթերի ընդունման, գրանցման, առաքման գործընթացները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական փաստաթղթերի վիճակի և առկայության ստուգում անցկացնելու կարգը, դ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական փաստաթղթերի պահպանման կարգը, ե. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական փաստաթղթերի ոչնչացման կարգը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ներկայացնել գաղտնապահական փաստաթղթերի հետ աշխատանքների իրազեկության սահմանափակման կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական փաստաթղթերի իրազեկման սահմանաձակման համակարգը, բ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական փաստաթղթերի հետ աշխատելու բույստվությունը ունեցող աշխատակիցների իրավունքները, պարտականությունները, պատասխանատվությունը, գ. ճիշտ է ներկայացնում պետական մարմիններին և այլ կազմակերպություններին գաղտնապահական տեղեկատվություն տրամադրելու կարգը, դ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնի խորհրդակցությունների կազմակերպման կարգը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Ներկայացնել գաղտնիության գորիֆով փաստաթղթերի հաշվառման, պահպանման և օգտագործման կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական տեղեկատվությամբ փաստաթղթերի հաշվառման կարգը,

	բ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական տեղեկատվությամբ փաստաթղթերի պատրաստման և պահպանման համար անհրաժեշտ տարածքների նկատմանը պահանջները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական տեղեկատվությամբ փաստաթղթերի գաղտնագերծման և օգտագործման կարգը:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Ներկայացնել գաղտնապահական տեղեկատվության պաշտպանության կարգը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում գաղտնապահական տեղեկատվության պաշտպանության նկատմամբ հիմնական պահանջները, բ. ճիշտ է ներկայացնում արտաքին միջամտությունից տեղեկատվության պաշտպանության կարգը:
ՄՈՐԴԻԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ԳՈՐԾԵՐԻ ԱՐԽՎԱՅՅԻՆ ՊԱՐՊԱՆՈՒՄԸ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԸ 4 – 09 – 032
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողին տալ գիտելիք կազմակերպության արխիվի, գերատեսչական և ազգային արխիվների մասին, դրանց գործունեությունն ապահովող նորմատիվ իրավական ակտերի մասին, ազգային արխիվային ֆոնդի, նրա համալրման աղյուրների և ձևերի մասին: Արդյունքում ուսանողը կիմանա գործավարությամբ ավարտված փաստաթուղթը արխիվ հանձնելու համար նախապատրաստական աշխատանքների, փորձաքննության արժեքավորման անցկացման նկատմամբ ներկայացվող պահանջները, մեթոդները, չափանիշները, ինչպես նաև կարողանա ձևավորել գործ, կազմել գործի ներքին ցուցակ, վավերացման թերիկ, կիմանա փաստաթղթերի գիտատեղեկատու համակարգը կազմող տարրերը, արխիվային ֆոնդի փաստաթղթերի օգտագործման կարգը և ձևերը:
Մոդուլի տևողությունը	90 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ներկայացնել Հայաստանի պետական ազգային ֆոնդի կազմակերպումը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արխիվային գործի մասին օրենքը, Հայաստանի պետական ազգային արխիվային ֆոնդի կանոնադրությունը, բ. ճիշտ է ներկայացնում պետական ազգային արխիվային ֆոնդի կազմը և նրա փաստաթղթերի դասակարգումը, ֆոնդի համալրման աղյուրները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Ներկայացնել արխիվային գործի նեկավարման մարմինները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արխիվային հիմնարկների ցանցը և նրանց պարտականությունները, բ. ճիշտ է ներկայացնում պետական արխիվների ցանցը և նրանց պարտականությունները, գ. ճիշտ է ներկայացնում գերատեսչական արխիվների ցանցը և նրանց պարտականությունները:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Ներկայացնել արխիվներում փաստաթղթերի պահպանման
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում արխիվներում փաստաթղթերի տեղադրման կարգը (գործերի ընդունումն արխիվ և արխիվադարաններում նրանց տեղադրումը), պահպանման շերմախտնավային ռեժիմները, կոնսերվացման, վերանորոգման գործնթացները, բ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի հաշվառումը, հաշվառման փաստաթղթերի տեսակները (ֆոնդի ցուցակ, ֆոնդի քարտ, արխիվի անձնագիրը, ցուցակները, գործերի անվանացանկը, ֆոնդային գործը), գ. ճիշտ է ներկայացնում գործերի՝ արխիվ հանձնելու համար նախապատրաստական աշխատանքները, գործերի վիճակի և առկայության ստուգումը, արդյունքների ձևակերպումը փաստաթղթերում:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կազմակերպել փաստաթղթերի փորձաքննության արժեքավորման գործնթացը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է սահմանում փաստաթղթերի փորձաքննության արժեքավորման գործնթացը, բ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի փորձաքննության արժեքավորման նպատակն ու խնդիրները, մեթոդները, սկզբունքներն ու չափանիշները,

	<p>գ. Ծիշտ է ներկայացնում փորձաքննական հանձնաժողովների կազմը, նրանց խնդիրները, գործառույթները,</p> <p>դ. Ծիշտ է ներկայացնում փորձաքննության արժեքավորման արդյունքների ձևակերպման կարգը,</p> <p>ե. Ծիշտ է կազմում զեկուցագիր, ակտ և ներկայացնում հաստատման կարգը,</p> <p>զ. Ծիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի՝ պահպանման ժամկետների նշանամբ ցանկերի տեսակները, կառուցվածքը, ցանկերից օգտվելու կարգը:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 5	Ներկայացնել փաստաթղթերի գիտատեղեկատու համակարգը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ծիշտ է ներկայացնում արխիվում պահպող փաստաթղթերի գիտատեղեկատու համակարգը. հաշվառման տեղեկատուներ, ֆոնդի քարտ, թերթ, անձնագիր, ֆոնդի ցուցակ, ֆոնդային գործ, մուտքի հաշվառման մատյան, գործերի ցուցակներ, տեսություններ, ուղեցույցներ, քարտարաններ, ցուցիչներ,</p> <p>բ. Ծիշտ է ներկայացնում արխիվային գործերի ցուցակը որպես հաշվառման տեղեկատու, նրա կազմնան անհրաժեշտությունը, կառուցվածքը, նկարագրական հոդվածը, ցուցակի գիտատեղեկատու համակարգը,</p> <p>գ. Ծիշտ է կազմում անձնական ծագում ունեցող և մշտական պահպանման գործերի ցուցակ:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 6	Կարողանալ օգտագործել արխիվային ֆոնդի փաստաթղթերը
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ծիշտ է ներկայացնում փաստաթղթերի օգտագործման նպատակներն ու ձևերը,</p> <p>բ. Ծիշտ է ներկայացնում օգտագործված փաստաթղթերի հաշվառման կարգը,</p> <p>գ. Ծիշտ է ներկայացնում քաղաքացիների դիմումների և կազմակերպությունների հարցումների հիման վրա տրվող արխիվային տեղեկանքը, պատճենը, քաղվածքը,</p> <p>դ. Ծիշտ է կազմում արխիվային տեղեկանք, արխիվային քաղվածք:</p>
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՕՊԵՐԱՑԻՈՆ ԴԱՍԱԿՐԴԵՐ»	
Մողուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 033
Մողուլի նպատակը	<p>Ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչի սարքերի պարզագույն կառուցվածքին, օպերացիոն համակարգի հիմնադրույթներին, կազմությանը, նրա ուղեկցող ծրագրերին, ստանդարտ ծրագրերի օգնությամբ փաստաթղթերի, նկարների պատրաստման և մշակմանը, ինչպես նաև Internet ցանցի, E-mail էլեկտրոնային փոստի հիմնադրույթներին և ինֆորմացիոն ռեսուրսներին դիմելու WWW ծառայությունների դրույթներին, համակարգչի բեռնավորման սկզբունքներին:</p> <p>Մողուլի ուսումնասիրնան արդյունքում ուսանողը կիմանա. նայլերի, թղթապանակների, ծրագրերի կանչագրերի ստեղծման, պատճեննան, տեղափոխման, անվանափոխման, արխիվացման և ընդլայնման, սկավառակների հետ աշխատելու կարողությունները:</p>
Մողուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մողուլը ուսումնասիրելու համար նախնական հմտություններ և կարողություններ չեն պահանջվում:
Մողուլի գնահատման կարգը	Մողուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ներկայացնել անհատական համակագիների հիմնական պարամետրերը և ծրագրային ապահովումը, օպերացիոն համակարգի հիմնադրույթները, ինտերֆեյսի կարգավորումը, Internet-ից օգտվելու հիմնադրույթները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. Ծիշտ է ներկայացնում համակարգչի պարզագույն կառուցվածքը, հիմնական պարամետրերը և ծրագրային ապահովումը,</p> <p>բ. Ծիշտ է կատարում Windows-ի աշխատանքային սեղանի արտաքին տեսքի փոփոխություններ,</p> <p>գ. Ծիշտ է կատարում ինտերֆեյսի կարգավորման գործողություններ,</p> <p>դ. Ծիշտ է կատարում կառուցվածքային փոփոխություններ, սարքերի ու ծրագրերի տեղադրումը և կարգավորումը,</p> <p>ե. Ծիշտ է ներկայացնում աշխատանքը պատուհանների, Start գլխավոր մենյուի և խնդրագոտու հետ,</p> <p>զ. Ծիշտ է օգտվում Internet-ի փնտրող համակարգերից և կապի</p>

	ծառայություններից:
ՈՒսումնառության արդյունք 2	Կարողանալ օպերացիոն համակարգերի միջավայրում կատարել ֆայլերի, թղթապանակների, կանչագրերի և սկավառակների հետ տարբեր գործողություններ, աշխատել ստանդարտ գրաֆիկական և տեքստային խմբագրիչներով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում ստանդարտ ծրագրերի թողարկումը և աշխատանք նրանց հետ, բ. ճիշտ է ստեղծում, պատճենում, տեղափոխում, վերանվանում և հեռացնում ֆայլեր, թղթապանակներ, ծրագրերի կանչագրեր, դիտում հատկությունները, գ. ճիշտ է կատարում հեռացված օրյեկտների վերականգնման և զանրյուղի հատկությունների կարգավորման աշխատանքները, դ. ճիշտ է կատարում ֆայլերի և թղթապանակների արխիվացումն ու ընդլայնումը, ե. ճիշտ է կատարում օպերացիոն համակարգի ստանդարտ և ուղեկցող (Windows Explorer, My Computer) ծրագրերով աշխատանքներ, գ. ճիշտ է կատարում սկավառակների վրա ինֆորմացիայի պատճենման, տեղափոխման, ֆորմատավորման և ստուգման աշխատանքները:
ՈՒսումնառության արդյունք 3	Օգտագործել տեքստի պատրաստման համար տարբեր ազգային տառատեսակներ, ստուգող, վերականգնող և հակավիրուսային ծրագրեր, արխիվատորներ, կարգավորի տարածաշրջանային ստանդարտները
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ և վարժ է օգտագործում ստեղնաշարը, բ. ճիշտ է կատարում տեքստային և գրաֆիկական տեղեկատվության ստեղծման և մշակման գործողությունները, գ. ճիշտ է կատարում ֆայլերի հակավիրուսային ստուգման և վիրուսագերծման աշխատանքները, դ. ճիշտ է կատարում արխիվացման (խտացման) և ընդլայնման գործողությունները, ե. ճիշտ է տեղադրում ծրագրեր, դրայվերներ, հաստատում տարածաշրջանային ստանդարտները, գ. ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքի անվտանգության և ինֆորմացիայի պահպանման կանոնները:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ, ԳՈԾԱՐԱՐ ԳՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՐԱՊՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 034
Մոդուլի նպատակը	Ուսանողներին սովորեցնել տեքստային խմբագրիչների դերը որպես ինֆորմացիայի ստեղծման, մշակման, խմբագրման և պահպանման հիմնական միջոց, որոնք կիրառվում են համակարգչային գրագրության կազմակերպման համար, ինչպես նաև գործարար գրագրության ապահովման և հաղորդակցության միջոցները ցանցային միջավայրում, զանգվածային կիրառություն ունեցող խմբագրիչների ընդլայնված հնարավորությունները և ներկայացումների պատրաստման հիմնադրույթներն ու գործնական կիրառությունները ինֆորմացիայի մշակումը ավտոմատացնելու համար: Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կկարողանա. ֆորմատավորել տեքստեր, փաստաթուղթը ձևավորել տարբեր գրաֆիկական պատկերներով ու սիմվոլներով, պատրաստել գործարարական փաստաթրեր և պահպանել, տպել լոկալ կամ ցանցային տպիչներով, ուղարկել էլեկտրոնային փոստով կամ ցանցում գտնվող որևէ համակարգչի, նոուշի հիման վրա պատրաստել նոր փաստաթուղթ, պատրաստել տարբեր քանակի սյուներով և տողերով աղյուսակներ, կատարել գրաֆիկական պատկերի տեղադրում տեքստի մեջ, տեքստի վերադասավորում նկարի շուրջը, տեքստի որոշակի հատվածի փնտրում և փոխարինում, ստեղծել փաստաթրերի կրճատ ներկայացում, ավարտել աշխատանքը սահմանված ժամանակի ընթացքում:
Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-033 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

ՈԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ներկայացնել տեքստային խմբագրիչների փուլերը և դերը որպես ինֆորմացիայի ստեղծման, մշակման, խմբագրման և պահպանման հիմնական միջոց, տեքստերի մշակման տեխնոլոգիան
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում ինֆորմացիայի ստեղծման, մշակման, խմբագրման և պահպանման հիմնական միջոցները և տեքստերի մշակման տեխնոլոգիան, բ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստերի մուտքագրման ու պահպանման միջոցները որպես տեքստային տարրեր ֆորմատի փաստաթղթեր, որպես նույն, գ. ճիշտ է ներկայացնում տեքստերի ձևավորման հրամանները, տառատեսակների ներկայացնումը տարրեր ոճերով ու չափերով, տառերի և տողերի միջև հեռավորությունների, սահմանների, լուսանցքների տեղադրման ու փոփոխման հրամանները, տողերի դասավորման հրամանները, դ. ճիշտ է ներկայացնում փաստաթղթը տարրեր գրաֆիկական պատկերներով ու սիմվոլներով ձևավորելու հրամաններն ու գործիքները, տարրեր օգնող ծրագրերի հետ կապ ապահովող տեղամասերը:
ՈԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	Պատրաստել գործարարական փաստաթղթերի նույնականացնելու համար կատարել տեքստի և փաստաթղթի ձևավորման աշխատանքներ, կատարել հղումներ ցանցային տպաշին կամ ցանցի որևէ համակարգչի
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում տեքստային խմբագրիչի միջավայրում ֆայլերի ստեղծման ու պահպանման գործողությունները, բ. ճիշտ է կատարում տեքստային խմբագրիչի գործիքների վահանակների, գործիքների տեղադրում և հեռացումը , գ. ճիշտ է ստեղծում պարզագույն տեքստային փաստաթղթեր և պահպանում տարրեր ֆորմատներով, ինչպես նաև պատրաստում փաստաթղթ՝ նույնի հիմնան վրա, դ. ճիշտ է օգտագործում տարրեր ազգային տառատեսակները, ե. ճիշտ է կատարում որևէ փաստաթղթի տառերի, տողերի և պարբերությունների ձևավորում, ֆոնի տեղադրում, զ. ճիշտ է կատարում բազմաէջ փաստաթղթերի համարակալումը և էջախորագրերի տեղադրումը, դիտումը տպելուց առաջ և էջերի պարամետրերի հաստատումը, թ. ճիշտ է կատարում պատճեննան և տեղափոխման գործողությունները, ը. ճիշտ է տեղադրում փաստաթղթում նկար, սիմվոլ և օբյեկտ, թ. ճիշտ ներկայացնում և պահպանում է աշխատանքի անվտանգության և ինֆորմացիայի պահպանման կանոնները, ժ. ճիշտ է կատարում փաստաթղթի անհրաժեշտ ոճերով ձևավորման աշխատանքները, ժա. ճիշտ է պատրաստում տարրեր բանակի սյուներով և տողերով առյուսակներ, վաղժ ներածում է տվյալներ և ձևավորում եզրագծման գործիքների օգտագործմանը, ժբ. ճիշտ է պատկերազարդում փաստաթղթը, ժգ. ճիշտ է պատրաստում գործարարական ձևանմուշներ, ժդ. ճիշտ է դասվորում գրաֆիկական պատկերը տեքստի շուրջ, տեքստը ճիշտ է վերադասավորում նկարի շուրջը, կատարում է տեքստի որոշակի հատվածի փնտրում և փոխարինում, ժե. ճիշտ է կատարում ուղղագրության ստուգման, սխալի հայտնաբերման և ուղղման, ոճային սխալների հրամանները (անգլերեն և ռուսերեն տեքստերում), ժգ. ճիշտ է կատարում ավտոուղման և ավտոտեքստի տեղադրման գործողությունները, ժժ. ճիշտ է օգտագործում տպիչը:
ՈԽՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	Կատարել փաստաթղթերի կրճատ ներկայացնում՝ օգտագործելով ստեղծած կամ ստացած որևէ փաստաթղթը և ցուցադրել ներկայացնումների խմբագրիչով
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է կատարում տրված փաստաթղթի կրճատումը, բ. ճիշտ է ստեղծում դրվագները և նրանց հաջորդականությունը, զ. ճիշտ է կազմակերպում դրվագների անցումները և նրանց ավտոմատ կատարումը դ. ճիշտ է փոխում դրվագների հաջորդականությունը, ե. ճիշտ է տեղադրում անհրաժեշտ էֆեկտները և կցում ձայնային ուղեկցում,

	<p>գ. ճիշտ է պահպանում ներկայացումը առանձին ֆորմատներով, է. ճիշտ է կատարում հոլովակի ստանդարտ ձևավորման միջոցները, զ. ճիշտ է կատարում գրաֆիկական պատկերներով ձևավորում:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒՅԹԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 4	Կատարել փաստաթղթերի ստացում և առաքում ֆաքսիմիլային ապարատների միջոցով, հեռախոսագծերի օգնությամբ, Internet մոլորակային համակարգչային ցանցի, էլեկտրոնային փոստի հատուկ ծառայությունից,
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում գործարար գրագրության և հաղորդակցության հիմնադրույթները , բ. ճիշտ է կատարում փաստաթղթերի ստացման և առաքման գործողությունները, գ. ճիշտ է կարողանում օգտվել Internet մոլորակային համակարգչային ցանցի, էլեկտրոնային փոստի հատուկ ծառայությունից, դ. ճիշտ է կատարում փաստաթղթերի ստացման և առաքման ձևերը ֆաքսիմիլային ապարատների միջոցով, ե. ճիշտ է կատարում WWW հատուկ ծառայությունում գրանցված տարբեր թեմաներին առընչվող փաստաթղթերին դիմելու ձևերը, ծառայություններում գործարարական բնույթի տեղեկատվության ստացման սկզբունքները, զ. ճիշտ է կատարում տեղային ցանցի մասնակիցների միջև փաստաթղթերի փոխանակության ապահովման, ինչպես նաև դրանց համատեղ մշակման մեթոդները:</p>
ՍՈՐՈԻԼԻ ԱՆՎԱԾՈՒՄ՝ «ԷԼԵԿՏՐՈՆԱՅԻՆ ԱՌՅՈՒՍԱԿՆԵՐԻ ՄՇԱԿՈՒՄ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՎԾ 4 – 09 – 035
Մոդուլի նպատակը	<p>Ուսանողներին սովորեցնել էլեկտրոնային աղյուսակների պատրաստման, թվային արժեքների հետ թվաբանական գործողությունների կատարման խնդիրները, ինչպես նաև տվյալների դասակարգման, բազմաէջ և բազմաթերթ աղյուսակների հետ աշխատելու միջոցները, աշխատանքների ժամանակային դիագրամների կազմումը, հաշվարկային գործողությունների ու տվյալների հետազոտության խնդիրները ավտոմատացման հիմնադրույթները:</p> <p>Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կկարողանա ստեղծել էլեկտրոնային աղյուսակ, կատարել գործողություններ աշխատանքային գրքի, թերթերի հետ, մշակել և պահպանել էլեկտրոնային աղյուսակների ձևեր որպես ննուշ, կատարել հաշվարկային գործողություններ թվային, դրամական, հաշվապահական և այլ տվյալների հետ՝ տարբեր ֆունկցիաների օգնությամբ:</p>
Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՎԾ 4-09-034 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:
Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլը ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի պահպանն է:
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒՅԹԱՅԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 1	Ներկայացնել այյուսակային խնբագրիչների կառուցվածքը, էլեկտրոնային այյուսակների պատրաստման, ձևավորման, տվյալների մուտքագրման և տարբեր տիպերի տվյալների հետ աշխատանքի սկզբումները
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է ներկայացնում այյուսակների հետ օգտագործվող հրամանային մենյուի կետերը և գործիքները, բ. ճիշտ է կատարում աշխատանքային թերթերի վերանվանումը, ավելացումը, հեռացումը, տեղափոխումը, պահպանումը, զ. ճիշտ է կատարում այյուսակներում տարբեր տիպերի տվյալների մուտք, խմբագրում և այյուսակի ձևավորում, դ. ճիշտ է կատարում այյուսակների վաճակների ֆորմատավորման և եզրագծման գործողությունները, ե. ճիշտ է կառուցում տարատեսակ գրաֆիկներ ու դիագրամներ, զ. ճիշտ է հաստատում ինֆորմացիայի անվտանգության ռեժիմները, դիտարկում տպելուց առաջ և տպում, է. ճիշտ է կատարում նույնատիպ ավտոլրացման, ավտոլցման, հաճախակի կրկնվող ցուցակների ստեղծման կարգը, ը. ճիշտ է կատարում ամսաթվային, թվային տվյալներ պարունակող վաճակների ֆորմատավորման գործողությունները,</p>

	<p>թ. ճիշտ է ներկայացնում սխալների հաղորդագրությունները:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 2	<p>Կարողանալ կատարել էլեկտրոնային այցուսակների և ծևերի մշակում, պահպանել որպես նմուշ</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է պատրաստում տարբեր քանակի սյուներով և տողերով այցուսակներ, վարժ ներածում տվյալներ և ծևավորում եզրագծնան գործիքների օգտագործմանը,</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում թվային արժեքներ պարունակող վանդակների հետ թվարանական գործողություններ ներկառուցված ֆունկցիաների օգնությամբ,</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում այցուսակների ստեղծման և մշակման գործողությունները որևէ գործարարական փաստաթղթի պատրաստման օրինակի վրա,</p> <p>դ. կարողանում է ստեղծել բազմաթերթ աշխատանքային գիրք և թերթերը անվանափոխել առաջադրանքի համապատասխան անուններով,</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում էլեկտրոնային այցուսակի անհրաժեշտ ոճերով ծևավորման աշխատանքները, բազմաէջ փաստաթղթերի համարակալումը,</p> <p>զ. ճիշտ է ցուցադրում միաժամանակ տարբեր աշխատանքային թերթերը և կապ հաստատում թերթերի միջև և ցոյց է տալիս մի թերթի կապված վանդակում կատարված փոփոխության հետևանքով տեղի ունեցող փոփոխությունը նյութ թերթի համապատասխան վանդակում,</p> <p>է. ճիշտ է պահպանում այցուսակը որպես նմուշ հետագա օգտագործման համար:</p>
ՈՒՍՈՒՄՆԱՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ 3	<p>Կարողանալ մակրոհրամանների կիրառմամբ կատարել տվյալների ավտոմատացված մշակում և հետազոտում</p>
Կատարման չափանիշներ	<p>ա. ճիշտ է կատարում տողերի, սյուների տեղադրումը, հեռացումը, թաքցնումը և խմբավորումը,</p> <p>բ. ճիշտ է կատարում տրված այցուսակում պահանջվող դասակարգման գործողությունը,</p> <p>գ. ճիշտ է կատարում այցուսակում տվյալների գտման գործողությունը տարբեր պայմանների միջոցով,</p> <p>դ. ճիշտ է կազմակերպում միջանկյալ արդյունքների որոշման քայլերը,</p> <p>ե. ճիշտ է կատարում պայմանով ֆորմատավորում,</p> <p>զ. ճիշտ է տեղադրում տվյալների նույրի արգելման ռեժիմը,</p> <p>է. ճիշտ է տեղադրում էջի պարամետրերը, էջախորագրերը, համարակալում և դիտարկում տպելուց առաջ,</p> <p>ը. ճիշտ է սառեցնում տողը կամ սյունը, թաքցնում, խմբավորում վանդակները,</p> <p>թ. ճիշտ է օգտագործում տպիչը էլեկտրոնային այցուսակները տպելիս,</p> <p>ժ. պահպանում է աշխատանքի և ինֆորմացիայի անվտանգության պահովման կանոնները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ՝ «ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ԲԱԶԱՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐ»	
Մոդուլի դասիչը	ԹՐԳՐԾ 4 – 09 – 036
Մոդուլի նպատակը	<p>Ուսանողներին սովորեցնել տվյալների բազաների ստեղծման, մշակման, նրանց սպասարկման և կազմակերպման հիմնական փուլերը, գործնական բնույթը կրող այցուսակներում տարբեր տիպերի տվյալների մոլուքագրում, նրանց տվյալների ու հատկանիշների ընտրության, թվային արժեքների հետ թվարանական գործողությունների կատարման խնդիրները, ինչպես նաև տվյալների դասակարգման և գտման: Իրար հետ կապված երկչափ այցուսակների մեջ փոփոխության, նրանց կապերի տեղադրման գործընթացը:</p> <p>Մոդուլի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը կկարողանա. ստեղծել բազա մեկ առարկայական տիրույթի տարբեր իրողությունների և իրական օբյեկտների, պրոցեսների եղելությունների կամ երևույթների մասին տեղեկություններով, ստեղծել այցուսակներ ընտրելով դաշտերի կազմությունը և հաջորդականությունը և կապել այդ այցուսակները, ընտրել պարզագույն տվյալի տիպը, կապել դաշտերը, ստեղծել հարցումներ, հաշվետվություններ, ծևեր: Ստանալ տեղեկատվություն կապերի օգնությամբ, դասակարգել և գտել տվյալները:</p>
Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳՐԾ 4-09-035 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:

Մոդուլի գնահատման կարգը	Այս մոդուլը ուսումնասիրելու համար ուսանողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԹՐԳԲԾ 4-09-033 մոդուլից ստացած տեսական գիտելիքները և գործնական հմտությունները:
Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ռեյացիոն տվյալների բազայի ստեղծման փուլերը և աշխատանքի սկզբունքը
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ներկայացնում բազայի ստեղծման փուլերը, բ. ճիշտ է տեղադրում և ներկայացնում գործիքների տողերը, գ. ճիշտ է ներկայացնում այլուսակների, հարցումների, հաշվետվությունների և ձևերի ստեղծման գործընթացը, դ. ճիշտ է ներկայացնում տվյալների դասակարգման և գտման, տվյալների պահպանման գործողությունները, ե. ճիշտ է ներկայացնում իրար հետ կապված երկչափ աղյուսակների մեջ փոփոխության, նրանց կապերի տեղադրման գործընթացը և տիպերը:
Ուսումնառության արդյունք 2	Ստեղծել բազա, օգտագործել աղյուսակների հետ աշխատելու միջոցները: Ստանալ տեղեկատվություն կապերի օգնությամբ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է ստեղծում բազա, ընտրում դաշտերի տվյալի տիպերը և հատկանիշները, բ. ճիշտ է մուտքագրում աղյուսակը, գ. ճիշտ է կապում դաշտերը ինֆորմացիայի ավտոմատ մուտքագրման համար, դ. ճիշտ է ստեղծում հղումներ այլ աղյուսակներին, ֆայլերին կամ ինտերնետային էջերին, ե. ճիշտ է ստեղծում հարցումներ տարբեր պայմանների միջոցով, զ. ճիշտ է ներկայացնում տեղեկություններ հաշվետվությունների միջոցով, է. ճիշտ է ստեղծում ձևեր նոր ինֆորմացիայի մուտքագրման համար, ը. ճիշտ է կապում աղյուսակներ՝ տարբեր տիպերով, թ. ճիշտ է կատարում հաշվարկներ բանաձևների օգնությամբ:
Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել աղյուսակների մեջ տվյալների ավելացման և մշակման գործողություններ
Կատարման չափանիշներ	ա. ճիշտ է տեղադրում և հեռացնում աղյուսակի մեջ տողեր, սյուներ և տվյալներ, բ. ճիշտ է ֆորմատավորում աղյուսակը , զ. ճիշտ է կատարում էջերի պարամետրերի փոփոխություն և հաստատում, դ. ճիշտ է զտում և դասակարգում աղյուսակը:

N	Դասընթացներ, առարկաներ և մոդուլներ	Ծաբաթնե- րի թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածություն -նը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունք- ներ, ժամ	ՈՒսուց- ման երաշխա վորվող տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ԵՎ ՍՈՑԻԱԼ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ		108	72	1
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	3
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		81	54	2
4.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	3
5.	Պատմություն		81	54	1
6.	Ֆիզիկական կուլտուրա		168	168	1-3
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
1.	Էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
2.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋՔԱՅԻՆ ՀՄԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋՔԱՅԻՆ ՀՄԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋՔԱՅԻՆ ՀՄԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋՔԱՅԻՆ ՀՄԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՌԱՋՔԱՅԻՆ ՀՄԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
1.	Հաղորդակցություն		54	36	2
2.	Աճվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Ընդհանուր աշխատանքային հմտություններ		81	54	1
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
1.	Երկրագիտություն		81	54	3
2.	Լեզուն որպես լեզվաբանության ուսումնասիրության առարկա		27	18	2
3.	Լեզուն որպես լեզուների ուսումնասիրող գիտությունների համակարգ		27	18	2
4.	Լեզվի համակարգը և կառուցվածքը		27	36	2
5.	Հաղորդակցական տարրական կարողություններ երկրորդ օտար լեզվով		162	108	1-2
6.	Բանավոր և գրավոր հաղորդակցության հմտությունների կատարելագործում երկրորդ օտար լեզվով		108	72	1-2
7.	Երկխոսությունների և տեքստերի կազմնան և վերարտադրման կարողությունների զարգացում երկրորդ օտար լեզվով		108	72	1-2
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ
1.	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 1		162	108	1-2
2.	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 2		162	108	1-2
3.	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 3		162	108	1-2
4.	Օտար լեզու.ընթերցանություն՝ մակարդակ 4		162	108	1-2
5.	Գրավոր խոսք. մակարդակ 1		108	72	1-2
6.	Գրավոր խոսք. մակարդակ 2		108	72	1-2
7.	Գրավոր խոսք. մակարդակ 3		108	72	1-2
8.	Գրավոր խոսք. մակարդակ 4		108	72	1-2
9.	Բանավոր խոսք. մակարդակ 1		108	72	1-2
10.	Բանավոր խոսք. մակարդակ 2		108	72	1-2
11.	Բանավոր խոսք. մակարդակ 3		162	108	1-2
12.	Թարգմանության տեսություն		72	36	3
13.	Գործավարության ոլորտի մասնագիտական նյութի եռալեզվան գործնական թարգմանություն		162	108	3
14.	Ուղղագրություն, ուղղախոսություն և կետադրություն		108	72	2
15.	Բառագիտություն, բառակազմություն, բառապաշար և դարձվածաբանություն		108	72	1-2
16.	Զեարանություն		108	72	2-3
17.	Նախադասություն և խոսք		108	72	2-3

18.	Կառավարման համակարգի փաստաթղթային գործունեության կազմակերպման առանձնահատկություններ և իրավական կարգավորում		54	36	1-3
19.	Գործարար փաստաթղթերի ստեղծում և դասակարգում		108	72	1-3
20.	Փաստաթղթաշրջանառության կազմակերպում		54	36	1-3
21.	Գործերի ձևավորում և ընթացիկ պահպանման կազմակերպում		54	36	1-3
22.	Կազմակերպության ղեկավարի գործունեության կազմակերպական ապահովում		54	36	1-3
23.	Կաղուային գործավարություն		54	36	3
24.	Գաղտնապահական փաստաթղթերի հետ աշխատանքների կազմակերպում		27	18	3
25.	Գործերի արխիվային պահպանում		135	90	2-3
26.	Օպերացիոն համակարգեր		54	36	1-3
27.	Փաստաթղթերի մշակման տեխնոլոգիա, գործարար գրագրություն և հաղորդակցություն		108	72	1-3
28.	Էլեկտրոնային աղյուսակների մշակում		81	54	1-3
29.	Տվյալների բազաների ղեկավարման համակարգեր		54	36	1-3
	ԸՆԴԱԾԵՆԸ	2961	1962		
	ԸՆՏՐՈՎԻ	54	36		
	ՊԱՐՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ	45	30		
	ԸՆԴԱԾԵՆԸ	84	4443	3024	
	ԽՈՐՃՈՂԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		300	300	
	ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆՆԵՐ				
	ԱՐՏԱՊՐԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ	28			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	12			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱԾԵՆԸ	126			